Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 32 (16555) | 1984 оной февралиин 8, среда | Сэн 3 мүнгэн.

ЭХЭ ОРОМНАЙ УЛАМ БЭХИЖЭГ ЛЭ!

АЖАБАЙДАЛААРАА ОМОГОРХОНОБДИ

Түрэл Коммунис партиингаа Центральна Комитедэй Совет ороной бүхы һунгагшадта, эрхэтэдтэ хандаһан Хандалга уншаад байхадаа, тэрэнэй үгэ, мэдүүлэл бүхэниинь хүнэй ухаан бодолдо, зүрхэ сэдьхэлдэ гүнзэгыгөөр хадуугдана, досоо билтарма омогорхол түрүүлнэ.

Энэшье гайхалтай бэшэ, Совет хүнүүдэй ажабайдалда, ажал дээрэмнай, бүхы орон дотор үнгэрһэн дүрбэн жэл соо болсһон гайхамшагта ехэ хубилалтанууд, һайн һайхан хэрэгүүд энэ документ соо тобойсо харуулагдана. Үнэхөөрөө, манай орондо ажалша хүн зоной аша туһада амгалан һайнаар ажаллахын, ажаһуухынь, үхибүүдэйнь жаргалтай байхын түлөө хэды ехэ юумэн хэгдэнэ гээшэб. Тооложо барахын аргагүй. Энээниие бидэ үдэр бүриингөө ажабайдал дээрэһээ элитээр харанабди.

Бидэ Дашима Гончиковна нүхэртэеэ 20 гаран жэлдэ хонишодоор хүдэлнэбди. Илангаяа һүүлэй жэлнүүдтэ манай эндэ малшадай ажалайнь эрхэ байдалые һайн болгохо тушаа ехэ анхарал хандуулагдана. Жэшээнь, хонишодой олонхи бригаданuудта шэнэ хашаа, гэр байра баригданхай. Хонишодой ажалые хүнгэдхэхэ электрын элшэ хүсэн, оньһон түхеэрэлгэнүүд үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болонхой. Мүн һайнаар хүдэлжэ, горитой үрэ дүн туйлаһанай зэргээр абаха салин хүлһэмнайшье ехэ болоо. Юрэдөө, гэр бүлэдөө хэнһэйшье дутуугүй һайн ажаһуунабди. Долоон үхибүүднай булта томо боложо, Эхэ орондоо, түрэл ажахыдаашье яһала хүнүүд боложо ябана гэжэ һанахадаа, сэдьхэл дүүрэн хүдэлэгшэбди. Ехэ хүбүүн Лубсан колхоздоо электригээр, Намжилма басагамнай мантаяа хонишоноор, Чимик-Сайхан хүбүүн агрономоор, Бата механигаар хүдэлнэд. Дулма басаган Томскын медицинын институтда һурана, Дагма басаган Улаан-Үдын трикотаж гадар хубсаһанай фабрикада ажаллана Манайшье бүлэдэ депутат бии. Намжилма басагамнай дунда һургуули дүүргээд, өөрынгөө һайн дураар мантаяа хүдэлэлсэжэ, нютагай зочой магтаалда хүртөөд, арадай депутадуудай районно Соведтэ һунгагдаа һэн.

Эхэ оронойнгоо саашадаа улам хүсэтэй, арад зоной бүри баян дэлгэр байдалтай амгалан тайбан ажаһуухын тула габшагай шангаар хүдэлхэбди, хүдэлнэшьебди. Байгша ондо зуун эхэ хонин бүриһөө 88 хурьга абаха түсэбтэй һаа, бүхы арга боломжоёо хэрэглэн хүдэлжэ, зуун эхэ хонин бүриһөө 100-һаа үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлхын түлөө мүрысэхэмнай.

Б. САНЖИЕВ,
Мухар-Шэбэрэй районой «Знамя Ленина» колхозой ахалагша хонишон.

МАНАЙ БЭЛЭГ БОЛОГ!

Гүрэнэй засагай дээдын зургаанай урдахи һунгалтаһаа байгша оной һунгалта болотор үнгэрһэн хугасаа соо хүдэлмэришэд болон таряашадай, бүхы совет хүнүүдэй ажабайдал саашадаа улам һайжараа. Энэнь манай хони үсхэбэрилдэг бригадын жэшээ дээрэһээ элеэр харагдана. Бригадымнай хонидой тоо 1969 ондо 8750 байгаа һаа, мүнөө 12 мянганһаа үлүү гаранхай.

Үнгэрһэн табан жэлэй туршада бидэнэр нилээд ехэ барилга хээбди. Жэшээлхэдэ, бригадынгаа түб — Харууһан һууринда эхин һургуулиин байшан, шэнэ магазин бодхоогообди. Байрын олон гэрнүүд ашаглалгада оруулагдаа.

СССР-эй бүхы һунгагшадта, эрхэтэдтэ зорюулһан КПСС-эй ЦК-гай Хандалгые үнэн зүрхэнһөө һайшаан, сэдьхэлээ ханажа уншабабди.

Үнгэрэгшэ жэлдэ горитой амжалта туйлагдаа. Бригадаараа бултадаа эбтэй эетэйгээр ажаллажа, 100 эхэ хонин бүриһөө 104 хурьга түлжүүлээ һэмди. Мүнөө хурьгад «адхаржа» эхилбэ. Энэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга түлжүүлхэ уялга абаабди. Энэмнай СССР-эй Верховно Соведэй ээлжээтэ һунгалтада манай бэлэг болог лэ!

В. ОЧИРОВ,
Баргажанай районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хони үсхэбэрилдэг бригадын бригадир, Баян-Голой сельскэ Соведэй депутат.

АМЖАЛТАДА ЗОРИГЖУУЛНА

Манай «Хүндэлэлэй Тэмдэг» ордено «Электромашина» заводой арадай үргэн хэрэглэмжын эд бараа гаргадаг цехэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада зорюулагдаһан, КПСС-эй ЦК-гай Хандалгые ехэ халуунаар угтажа абаа.

Би арадай үргэн хэрэглэмжын эд бараа гаргадаг цехтэ арбадахи жэлээ слесарээр хүдэлжэ байнаб. Үнгэрэгшэ жэлэй, гурбан жэлэйнгээ түсэбтэ даабаринуудые болон байгша оной январь һарын түсэб амжалтатайгаар дүүргээд байнаб.

Түрэл Коммунис партиин Центральна Комитедэй Хандалгада харюу болгон, һунгалтын үдэр хүрэтэр гурбан һарын түсэб дүүргэхэ гэһэн социалис уялгатайб. КПСС-эй ЦК-гай Хандалга дотор совет экономико тухай хэлэгдэһэн «үнгэрһэн жэлнүүдтэ Эсэгэ оронойнмнай хүсэ шадалай үндэһэ һуури болохо совет экономико бүри үндэр хэмжээндэ гараа» гэһэн үгэнүүд манай зосоо омогорхол түрүүлнэ, шэнэ амжалтануудта зоригжуулна ха юм.

Р. БАДМАЕВА,
«Электромашина» заводой слесарь.

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭХЭБДИ

БАМ-ай БУРЯАДАЙ УЧАСТОГАЙ ТРАНСПОРТНА БАРИЛГАШАДАЙ 1984—1985 ОНУУДАЙ СОЦИАЛИС УЯЛГАНУУД

Байгал-Амарай түмэр замай Буряадай участогай транспортна барилгашад, КПСС-эй XXVI съездын, КПСС-эй ЦК-гай удаадахи Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, 1983 оной мүн арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргээ. Буряадай участогта барилга хэхэ 1983 оной капитальна һомололгонуудые ашаглаха түсэб болзорһоонь урид дүүргэгдээ. Түсэбһөө гадуур 60 миллионһоо үлүү түхэриг, тэрэ тоодо барилга-хабсаралгын хүдэлмэридэ 47 миллион түхэриг ашаглагдаа. Таксимо станци хүрэтэр ашаанай поезднуудые ябуулга декабриин 25-да эхилһэн байна. Арбан нэгэдэхи табан жэлэй эхинһээ хойшо ажалай бүтээсэ 15,6 процентээр дээшэлээ. Бүхыдөө арбан нэгэдэхи табан жэлэй болон 1984 оной даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ оролсожо, олон мянган хүнүүдтэй транспортна барилгашадай коллектив иимэ уялгануудые абана:

Үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлһэнэй, барилгын хүдэлмэриин бэлэдхэлые һайжаруулһанай ашаар ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даабарияа 1,1 процентээр үлүүлэн дүүргэхэ, барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин өөрынь үнэ сэнгые 0,55 процентээр доошолуулха, тиигэжэ түсэбһөө гадуур 120 мянган түхэриг алмаха.

Барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин табан жэлэй түсэбые Агууехэ Октябриин 68 жэлэй ойн урда тээ, болзорһоонь урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 30 миллион түхэриг ашаглаха.

1984 оной августын 12 — Барилгашадай үдэр болотор БАМ-ай Буряадай участогаар (Витим станци хүрэтэр) ашаанай поезднуудай ябуулга нээхэ, июль һарада түмэр замай рельснүүдые Кодарай тоннель соо табихаар бэлэн болгохо. Октябриин революциин 67 жэлэй ойн урда тээ Байгал-Амарай бүхы түмэр замаар ашаанай поезд ябуулхын тула бүхыдэнь залган холбохо.

Электрын элшэ хүсөөр хүдэлхэ Байгалай тоннель — Нижнеангарск-1 гэһэн түмэр замай участогые саг үргэлжын ашаглалгада тушаахаар бэлэн болгохо хүдэлмэриин комплекс дүүргэлгээр байгша табан жэлээ түгэсхэхэ.

30 мянганһаа бага бэшэ дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүдые 1984 ондо ашаглалгада оруулха.

Оршон тойронхи байгаали болон Байгал далайе аршалан хамгаалха хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ.

Материальна нөөсэнүүдые гамтайгаар гаргашалха комплексно хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлжэ, проектнэ болон эрдэм-шэнжэлгын институдуудтай зохёохы ёһоной харилсаатайгаар хүдэлжэ, барилгын материалнуудые алмаха талаар түсэбөөр хараалагдаһан гаргашые доошолуулха даабарияа 1 процентээр үлүүлэн дүүргэхэ, мүн түмэр, сорго, түлишэ болон элшэ хүсэ алмаха даабарияа —3 процентээр үлүүлхэ.

Эдеэ хоолой программые бэелүүлгэдэ өөһэдынгөө хубита оруулха. Хүдөө ажахыда шефскэ туһаламжа үзүүлхэдэ, «Северный» совхоздо 400 эбэртэ бодо малай байха фермэ 1984 ондо Северобайкальск хотодо һүнэй завод 1985 ондо болон хүдөө һууринуудта социально-соёлой, ажаһуудалай объектнүүд болон байрын гэрнүүдые ашаглалгада оруулха. Эдеэ хоолой продуктнуудые нэмээжэ үйлэдбэрилхэ, хамһабариин ажахынуудые саашадань эдэбхитэйгээр хүгжөөхэ.

Барилгын шанар һайжаруулха талаар хүдэлмэри улам шангадхахаа гэжэ шиидхэгдээ. Бүхы объектнүүдые «һайн» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр тушааха.

1984—1985 онуудай даабаринуудые дүүргэлгэдэ шэнэ амжалтануудые туйлаха байха гэжэ Байгал-Амарай түмэр замай Буряадай участогай транспортна барилгашад найдаад, арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсохыень БАМ-ай бүхы барилгашадые уряална.

Эдэ социалис уялганууд «Нижнеангарсктрансстрой» трестын болон субподрядна организацинуудай хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй болон алба хаагшадай суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, батапан абтаа.

Анна Ивановна Перелыгина үйлэдбэриин «Туяана» гэжэ оёдолой нэгэдэлэй Бэшүүрэй филиалда арбан зурагаан жэлэй туршада хүдэлнэ. Тэрэ филиалайнгаа ажалай түрүүшүүлэй зэргэдэ үнинэй жагсанхай. Табан жэлэйнгээ түсэбые гурбан жэлэй туршада дүүргэхэ гэһэн уряа үүсхэгшэдэй нэгэн Анна Ивановна хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, мүнөө 1986 оной тоосоогоор ажаллана.

Анна Ивановна СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые угтуулан, ажалай эрхим амжалтануудые туйлана. Һарынгаа даабарийе ходо үлүүлэн дүүргэдэг ёһо заншалаараа эдэ үдэрнүүдтэ ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. И. Перелыгина ажал дээрээ.
А. ШОЙЖОЛОВОЙ фото.

Республикын ХҮНДЭЛЭЛЭЙ САМБАР

КПСС-эй ОБКОМДО, БУРЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ, ОБЛПРОФСОВЕДТЭ, ВЛКСМ-эй ОБКОМДО

1983 оной социалис мүрысөөнэй дүнгүүдээр арадай ажахын удаадахи түрүүшүүлые республикын Хүндэлэлэй самбарта оруулха;

Балаганская Галина Максимовнае—Загарайн районой «Гигант» колхозой овощ ургуулагша.

Балдаков Чойжинима Сампиловичые— Захаминай районой Енгорбойн совхозой мал адуулагша

Банаева Светлана Нимаевнае — Хурамхаанай районой Хурамхаанай совхозой хонишон.

Баранов Владимир Георгиевичые — Зэдын районой XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой тракторист-машинист.

Бимбаев Георгий Мархаевичые — Хориин районой Үдын совхозой ахалагша хонишоон.

Бикмулин Ахмат Махмутовичые—Мухар-Шэбэрэй районой «Родина» колхозой тракторна бригадын бригадир.

Болдакова Любовь Ивановнае — «Жилгражданстрой» трестын 1-дэхи СМУ-гай штукатур-шэрдэгшэ.

Брянский Михаил Георгиевичые — Сэлэнгын геолого-бэдэрэлгын экспедициин үрэмдэлгын мастер.

Бурцев Павел Романовичые — Бэшүүрэй районой Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой хартаабхашадай звеногой звеньевой.

Воронин Стефан Арсентьевичые — «БАМтоннельстрой» барилгын управлениин 16-дахи тоннельнэ отрядай проходчигуудай бригадир.

Гармаева Марта Данзановнае — Зэдын районой «Мир» колхозой һаалишан.

Голдыш Иван Парфеньевичые — «Нижнеангарсктрансстрой» трестын 708-дахи СМП-гэй модошо дархашуулай бригадир.

Гомбоев Александр Бабасановичые — Улаан-Үдын районой Ивалгын ОПХ-гай һаалишан.

Инкежинов Андрей Борисовичые — Ленинэй ордено Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй шэрэм шудхалгын цехэй хүдэлмэришэн.

Красикова Галина Петровнае — Прибайкалиин районой «Прибайкальский» совхозой гахайшан.

Колосков Николай Петровичые — Кабанскын районой Байгалай ОПХ-гай тракторист-машинист.

Куренкова Валентина Васильевнае — Улаан-Үдэ городой 1-дэхи пищеторгын 83-дахи магазинай ахалагша наймаашан.

Кузнецов Иван Ильичые — «Забайкаллес» нэгэдэлэй Онохойн модоной промышленна комбинадай хахад-автомат линиин оператор.

Мальцев Юрий Ивановичые— Главбурятстройн гэр барилгын комбинадай хабсаргагша.

Минин Валерий Васильевичые—Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой хабсаргагшадай бригадир.

Михайлов Михаил Георгиевичые—Бэшүүрэй районой Охин-Булагай совхозой комбайнер.

Павлов Аркадий Апреловичые — Улаан-Үдын Ажалай Улаан Тугай ордено авиационно заводой хабсаргагша-гагнагша.

Паданов Гарма Гениновичые — Түнхэнэй районой Туранай совхозой мал адуулагша.

Перевозникова Евгения Петровнае — Кабанскын районой «Хүндэлэлэй Тэмдэг» ордено Кабанскын шубуунай фабрикын һаалишан.

Пивоварова Тамара Владимировнае — Улаан-Үдын районой Улаан-Үдын шубуунай фабрикын шубуушан.

Попова Нина Николаевнае — Бэшүүрэй районой «Хозтовары» магазиниие даагша.

Попова Валентина Павловнае — Улаан-Үдын хилээмэнэй комбинадай хилээмэ баридаг мастер.

Плюснин Анатолий Степановичые — Улаан-Үдын авиапредприятиин «АН-24» самолёдой экипажай командир.

Сметанина Тамара Константиновнае — Хяагтын районой Худара-Сомоной тоһо-сырэй заводой сыр хэгшэдэй бригадир.

Санжицыренов Эрдынижап Будаевичые — Бэшүүрэй районой Бодонгуудай совхозой луговод.

Степанцов Павел Евсеевичые — Баргажанай районой Баргажанай совхозой адуушан.

Сундуев Дашинима Буодиевичые — Баргажанай районой Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон.

Угрюмов Василий Изосимовичые — Тимлюйн цементын заводой цементын тээрмэнүүдэй машинист.

Филиппова Анна Дмитриевнае — «Бурятмясопром» нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэ.

Цыбиков Владимир Ринчиновичые — СССР-эй 60 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай Холтоһоной уурхайн проходчик.

Цыремпилов Александр Галдановичые — Улаан-Үдын районой Оронгын совхозой луговодуудай звеногой звеньевой.

Шегебаев Оттенберген Шакариевичые — Гусиноозерскын ГРЭС-эй котлотурбинна цехэй ахалагша машинист.

Шолонова Роза Борисовнае — Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай бүд нэхэгшэ.

Щеклеина Мария Васильевнае— Нютагай промышленностиин министерствын үйлэдбэриин оёдолой «Туяана» нэгэдэлэй оёдолшон-моторист.

Янченко Николай Васильевичые — Улаан-Үдэ станциин М. И. Калининай нэрэмжэтэ локомотивна депогой машинист.

ТҮРҮҮШЫН КОСМОНАВТДА ЗОРЮУЛАГДАНА

Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ түрүүлэн замбуулинай дайда соогуур ниидэһэн СССР-эй лётчик-космонавт, Советскэ Союзай Герой Юрий Алексеевич Гагаринай түрэһөөр 50 жэлэй ойе баяр жабхалантайгаар тэмдэглэхые Совет орон бэлдэжэ байна.

Энэ ойн баярта зорюулагдаһан хэмжээ ябуулгануудай түсэб табигдаа. Тусхайлбал, Гагаринай түрэһэн үдэртэ зорюулжа, Бүхэсоюзна радио ба телевидени Ю. А. Гагаринай ажал ябуулгада, баатаршалгада, Эсэгэ ороной космонавтикын туйлалтануудта зорюулагдаһан дамжуулгануудтай олониитэ ажалшадые танилсуулха байна гээд тэрээн дотор хараалагдана. Клубуудта, соёлой ордонуудта ба байшантуудта, кинотеатрнуудта выставкэнүүд эмхидхэгдэхэ, космонавтикын ветерануудтай уулзалганууд үнгэргэгдэхэ, кинофильмнүүд харуулагдаха. СССР-эй Наукануудай академи, Космонавтнуудые бэлдэлгын түб, эрдэмэй ба ниитын бусад эмхинүүд «гагаринска уншалгануудые» үнгэргэхэ юм.

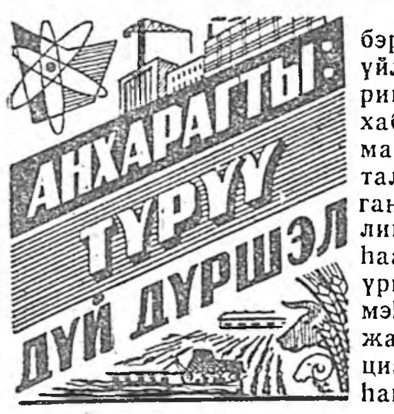
Замбуулинай дайда соогуур түрүүлэн зам гаргаһан хүнэй 50 жэлэй ойдо бэлдэлгын, тэрэниие һайндэрлэлгын үедэ ВДНХ-гай «Космос» гэжэ павильон соо, Авиаци ба космонавтикын түбэй байшангай залнуудта, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй Түбэй музейдэ экспозицинууд нээгдэхэ. Эсэгэ ороной космонавтикын түүхэ, дэлхэйн эрдэм, техникын хүгжэлтэ дэбжэлтэдэ, бүхы дэлхэйн хүнүүдэй аша туһада замбуулинай арга боломжонуудые хэрэглэлтэдэ тэрэнэй оруулһан хубита гэһэн темэнүүдээр эдэ бүгэдэ үнгэргэгдэхэ байна.

СССР-эй Спорткомитет Ю. А. Гагаринай нэрэмжэтэ шангуудые тогтообо. Совет болон гадаадын эрхим түрүү спортсменүүдтэ —спортдо элитэ ехэ амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө, уласхоорондын спортын хүдэлөөе бэхижүүлгэдэ, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ тэдэнэй эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнь түлөө эдэ шангууд жэл бүри барюулагдахаар шиидхэгдээ.

СССР-эй Космонавтикын федераци Ю. А. Гагаринай нэрэмжэтэ ойн баярай медаль байгуулаа. Космонавтикада горитой хубитаяа оруулһанайнгаа түлөө эрдэмтэд, конструкторнууд, мэргэжэлтэд, замбуулинай дайдые амгалан тайбан зорилготойгоор шэнжэлэн ашаглалгада Советскэ Союзай туйлаһан амжалтануудые үргэнөөр харуулһанайнгаа түлөө уран зохёолшод, журналистнууд, кино- фотомастернууд энэ медаляар шагнагдаха.

Космонавтикын түрэһэн үдэртэ, мартын 9-дэ, Союзуудай байшангай Колонно зал соо олониитын үдэшэ болохо байна.

(ТАСС).

Хурамхаанай районой ажахынуудай, үйлэдбэриин техническэ талаар хүдөө ажахые хангаха үйлэдбэриин нэгэдэлэй механизаторнууд, хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ, ургаса хуряаха машина, техникэеэ түгэс заһабарилан бэлдэхэ талаар республика дотороо хоёрдохёо үүсхэл гарганхай. Эдэнэрнай запасной частьнуудые, тоһо, түлишын материалнуудые горитойхоноор алмахаһаа гадна, ажалдаа түрүү онол арга, дүй дүршэл үргэнөөр нэбтэрүүлхые уряалһан байха юм. Тиимэһээ мүнөө техникэ заһабарилха ажалда амжалта туйлахын түлөө улам үргэдэжэ байһан социалис мүрысөөнэй дүй дүршэл тухай энэ хуудаһанда дэлгэрэнгыгээр бэшэгдэбэ.

ХЭЛЭҺЭНДЭЭ ХҮРЭХЭ АРГАТАЙБДИ

КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он), декабриин (1983 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын тула социалис мүрысөөндэ оролсожо, дээшэлүүлэгдэһэн зорилгонуудые хараалһан районоймнай ажахынуудай механизаторнууд эдэ үдэрнүүдтэ улам шударгыгаар ажаллана. Нёдондо колхоз, совхозуудай таряашад, механизаторнууд һая наашадаашье туйлагдаагүй илалта дабаа. Тодорхойлбол, бүхыдөө 206 мянган центнер ороoһо таряа суглуулжа, хараалагдаһан түсэбөө 49 мянган центнерээр үлүүлээ юм. Тиихэдэ үнгэрһэн жэлдэ районой ажахынууд 164.130 центнер үбһэ һурилжэ, 24903 тонно силос, 9335 тонно сенаж даража абаһан, мүн 1574 тонно ногоонной витаминтай гурил гаргаһан байна. Гадна энэ хугасаа соо район гүрэндэ ороoһо таряа тушааха түсэбөө 130 процент дүүргээ юм. Тиихэдэ хартаабха бэлэдхэхэ даабаримнай 180 процент бэелүүлэгдэбэ гээшэ.

Дээрэ дурсагдаһан түрүүшын илалтанууд нэн түрүүлэн хүсэтэ машина, техникэеэ бүтээсэтэйгээр ашаглаһанай ашаар туйлагдаа.

Даалгагдаһан машина, техникэеэ түргэнөөр, һайн шанартайгаар заһабарилһан бригада, ажахынуудта илангаяа ургаса хуряаха хүдэлмэринь эмхитэйгээр, богони болзорто, гээлтэ хоролтогүйгөөр үнгэрһэгдэдэг гээшэ. Жэшээлбэл, намартаа манай райондо хура бороо таһалгаряагүй шахуу орожо, үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ, ороoһо таряа, овощ хуряаха, хартаабха малтаха хүдэлмэримнай нилээд унжагайруулагдаа бэлэй. Тиин районоймнай ажахынуудай механизаторнууд бүхы машина, техникэеэ гэхэ гү, али трактор, автомашина, комбайнуудаа наратай сэлмэг үдэрнүүдтэ һаадгүй хүдэлгэжэ захалаа һэн. Таряа хуряалгын үедэ комбайнууд хоёр халаанда зогсолтогүй хүдэлгэгдэдэг байгаа. Ургаса хуряалгын агрегат бүхэн хоорондоо мүрысэн ажаллахадаал үндэр бүтээсэ туйлана ха юм.

Һайнаар заһабарилагдажа бэлдэгдэһэн техникэеэ бүхы заабаринь ёһоор харууһалаад, һаадгүй хүдэлгэхэдэ зогсолтогүй ашаглагдадаг байһыень булта мэдэнэбди. Тиимэһээ машина, техникэеэ ГОСТ-ын эрилтэдэ хүрэмөөр сэбэрлэжэ хадагаламжада табихаһаа гадна, нанар-үбэлэй сагта эгээл эрхим шанартайгаар заһабарилжа бэлэн болгохо хүдэлмэридэ ажахынууд онсо анхаралаа хандуулдаг болонхой.

Һүүлэй жэлнүүдтэ районоймнай колхоз, совхозуудта тракторнуудые, хүдөө ажахын машинануудые хадагалха хушалтатай хашаанууд, заһабарилгын мастерскойнууд олоор баригдажа, түгэс зохидоор түхеэрэгдээ юм. Тиихэдэ комбайнуудые заһабарилха, техническэ харууһа хэхэ депонууд шэнээр баригданхай.

Жэл бүхэндэ машина, техникын, элдэб оньһон түхеэрэлгэнүүдэй улам олошорхо бүри һайнаар харууһалжа, бүтээсэтэйгээр ашаглаха эрилтын табигдадаг болоһониинь ойлгосотой. Тиин һүүлэй жэлнүүдтэ ажахынуудай МТМ-дэ заһабарилагшадай саг үргэлжын тусхай звено, бригаданууд эмхидхэгдэдэг болоо. Хабарай тарилгын гү, али намартаа ургаса хуряалгын үедэ заһабарилгын автомастерскойнууд байгуулагдан, бригада бүхэндэ даалгагдадаг байна. Иигэжэ халуун хаһын түлэг дунда машина, техникэ эбдэржэ, үни удаан зогсоогдохоёо болинхой.

Машина, техникэеэ һаадгүйгөөр, бүтээсэтэйгээр ашаглахада ехэ хүдэлмэри түргэн болзорто хэгдэжэ, үнэтэ сагшье нилээд алмагдана. Тиимэһээ мүнөө үедэ тракторнуудтаа, автомашинануудтаа, комбайнуудтаа тусгаар зохёогдоһон графигайнь ёһоор техническэ харууһа хэхэ гээшэ онсо шухалада тоологдоно.

Хүдөө ажахые үйлэдбэриин-техническэ талаар хангаха Могойтын үйлэдбэриин нэгэдэлэй коллектив районойнгоо механизаторнуудтай хамта хоёрдохёо республика дотороо үүсхэл гаргаба гээшэ. Мянга юһэн зуун далададхи онуудай эхеэр үүсхэл гаргахадаа, манай механизаторнууд, слесарьнууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд абаһан социалис уялгаяа сүм бэелүүлжэ шадаа бэлэй. Тэрэ үедэ манайда заһабарилгын, хангалгын баазашье бирагүй байһан ааб даа. Харин мүнөө байдалнай эрид хубилланхай. Заһабарилгын хэдэн мастерскойнууд, депонууд шэнээр баригдаа.

Мүнөө хүдөө ажахые техническэ талаар хангаха үйлэдбэриин нэгэдэлэй коллектив урдахи зорилгонуудаа урагшатайгаар бэелүүлнэ. Һүүлэй мэдээгээр районой ажахынуудта газар элдүүрилхэ, тарилга хэхэ техникэнь сүм заһабарилагдажа, хадагаламжада табигдаа. Тэрэшэлэн ороoһо таряанай комбайнуудые заһабарилжа, бэлэн болгохо хүдэлмэри эмхитэйгээр ябуулагдана.

Үнгэрэгшэ намарһаа шэнэ жэл болотор бидэ тракторнуудые, ашаанай автомашинануудые заһабарилха даабаряа амжалтатайгаар бэелүүлээ һэмди. Запасной частьнуудаар дутамагшье һаа, хуушарһан зарим детальнуудыень шэнэлэн табяабди. Мүнөө манай мастерскойнуудта ажахынуудай тракторнууд, комбайнууд заһабарилагдана.

Заһабарилгын шанарые эрид дээшэлүүлжэ, слесарь-заһабарилагшадай хүдэлмэриие улам түргэдхэхын, мүн ажалайнь бүтээсые эрид дээшэлүүлхын тула социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлнэбди. Олоной хабаадалгатай ажалай тэмсэлэй дүн арбан хоног бүхэндэ согсологдодог заншалтай юм. Мүрысөөндэ эрхимлэһэн звено, бригадада дамжуулгын вымпел барюулагдана. Харин түрүү механизаторнууд, заһабарилагшаднай мүнгэн шангаар урмашуулагдана.

Һүүлэй үедэ ажалай журам бэхижүүлхэ, хүн бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэгдээ юм. Манай нэгэдэлэй мастерскойнуудта гансашье өөһэдымнай заһабарилагшад бэшэ, мүн ажахынуудай механизаторнууд ерэжэ ажалладаг гуримтай. Даалгагдаһан трактор, комбайнаа заһабарилхаар асарһан ажахынуудай түлөөлэгшэдые бултыень журамаа алдагшад гэхын аргагүй. Гэбэшье заримдаа журамгүйшүүл дайралдадаг. Элдэб шалтагаар ажалдаа хожомдодог гү, али архидажа үдэрөө үнгэргэдэг зарим нэгэ түлөөлэгшэд бүхы заһабарилагшадаймнай хүдэлмэриие хойшо татана. Бидэ иимэ журамгүй механизаторнуудые тэрэ дороо ажахыдань бусаанабди.

Хабарай тарилгада, намартаа ургаса хуряалгада хабаадуулагдаха машина, техникэ заһабарилха хүдэлмэреэ эмхитэйгээр, һайн шанартайгаар ябуулхаар социалис уялга абахадаа, бидэ запасной частьнуудые, үнэтэй шухала детальнуудые алмахаар зорилго хараалаа һэмди. Манай нэгэдэлдэ һэлгэжэ абаха жаса үниһөө байгуулагданхай. Мүн трактор, автомашинын тоһо, түлишын материалнуудые алмаха, арьбалха хэмжээнүүд наринаар бэелүүлэгдэнэ.

Тарилгын болон хуряалгын халуун хаһада бүхы агрегадуудаа хоёр-гурбан халаанда һаадгүй хүдэлгэхын тула механизаторнуудые һурган бэлдэхэ гээшэ тон шухала мүн. Мүнөө Могойтымнай СПТУ-да ажахы бүхэнһөө, районой предприятинуудһаа олон залуушуул ерэжэ һурана. Тиихэдэ колхоз, совхозуудта механизаторнуудай бүгэдэ нийтын һуралсал үргэнөөр эхилэнхэй. Мүн механизаторнуудай мэргэжэл шадабарие дээшэлүүлхэ һургуули Гааргын аршаандахи амаралтын байшанда эмхидхэгдэнэ. Тобшолбол, бидэн хэлэһэндээ хүрэхэ дүүрэн арга боломжотойбди.

В. БУБНОВ,
Хурамхаанай районой хүдөө ажахые үйлэдбэриин-техническэ талаар хангаха Могойтын үйлэдбэриин нэгэдэлые эрхилэгшэ.

ЗАЛУУШУУЛДАА ТҮШЭГЛЭНЭБДИ

Районойнгоо механизаторнуудай, республика дотороо үүсхэл гаргахын урда тээ үнгэргэгдэһэн хамтын суглаан дээрэ манай бригадын гэшүүд дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абаа һэн. Тиихэдээ нэн түрүүн газар элдүүрилхэ, тарилга хэхэ машина, техникэеэ түгэс бэлдэхээр шиидэһэн юм. Мүнөө заһабарилагшаднай үгэдөө батаар хүрэнхэй. Эдэ үдэрнүүдтэ МТМ соо тракторнуудые заһабарилжа, бэлэн болгохо хүдэлмэри түлэг дундаа. Байгша ондо заһабарилагшадаймнай хүдэлмэри һайнаар эмхидхэгдээ. Машинно-тракторна мастерскойнуудта бригадно-узловой аргаар заһабарилга хэгдэнэ. Звено бүхэн даалгагдаһан ажалаа урид зохёогдоһон графигай ёһоор хэжэ үрдихые эрмэлзэнэ. Заримдаа запас частьнууд дуталдажа, хүдэлмэриiемнай унжагайруулхаяа ядадаггүй. Манай ажахын инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд Могойтоһоо һэргээн шэнэлэгдэһэн детальнуудые оложо асарна. Мүн заримдаа өөрынгөө арга боломжоор хуушарһаниiень һэргээн шэнэлээд табинабди.

Заһабарилгада ажаллагшад бултадаа хоорондоо мүрысэжэ, арга шадабаряа дүүрэнээр хэрэглэдэг байха юм. Механизаторнуудай дунда дэлгэрүүлэгдэһэн социалис мүрысөө ажахымнай партийна комитет, профком хүтэлбэрилдэг. Арбан хоног бүхэндэ дүнгүүдынь согсологдожо, эрхимлэгшэдынь мүнгэн шангаар урмашуулагдана.

Механизаторнуудай һаадгүй хүдэлмэрилхын тула ехэ бэлэдхэл хэгдээ. Һууриндахи столово һаадгүй хүдэлдэг болоо. Холо байратай заһабарилагшад үдэртөө столоводо халуун эдеэгээр хангагдана.

Һүүлэй жэлнүүдтэ залуушуулые механизаторай мэргэжэлдэ һургаха талаар хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Ажахымнай зарим залуу хүбүүд Могойтын СПТУ-да һурана. Тиихэдэ Аллын дунда һургуулиин ахалагша классуудай һурагшад трактористын үнэмшэлгэ абадаг байха юм. Мүн намарһаа хабарай эхин болотор механизаторнуудай бүгэдэ нийтын һуралсал, ажахыдамнай эмхидхэгдэнэ. Иигэжэ һүүлэй жэлнүүдтэ залуу механизаторнууд ажахыдамнай нилээд олошороо.

Эдэнэй дунда ажалдаа эрхим амжалта туйладаг түрүүшүүлшье олон. Жэшээлбэл, Цырен-Доржо Дансаранов, Владимир Хорганов гэгшэдые нэрлэлтэй. Дурсагдагша хоёрой нютагайнгаа дунда һургуули дүүргэһэнэйнгээ удаа совхоздоо үлэжэ, хүдэлмэрилхэдэнь аха нүхэдынь нилээд дэмжээ бэлэй. Би һурган хүмүүжүүлэгшээрнь томилогдоо һэм. Эдэ залуу механизаторнууд Совет Армида алба хэһэнэйнгээ удаа нютагаа бусажа, урдынгаа ажал үргэлжэлүүлнэ. Мүнөө залуу коммунистнууд бүри эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилжэ, урдынгаа нэрэ солые улам батадхахаар оролдоно. Һаяхан районойнгоо партийна конференцидэ хоюулан хабаадалсаһан эдэнэр коммунистнуудай хуралдаан дээрэ баталан абтаһан шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь сүм бэелүүлхээр эрмэлзэнэд. Һаядаа залуу механизаторнууд I классай тракторист-машинистын үнэмшэлгэ абахаар мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлнэ. Иимэ урагшаа һанаатай, олоной түлөө оролдожо ябадаг залуушуул ажахыдамнай олон болоһондонь баярладагбди.

Мүнөө бидэ заһ... шина, техникэеэ т... һарабшатай хаш... жада табинабди. ... никыемнай сов... техническэ хүдэл... ридүүлэгдэһэн ... абадаг байха юм.

Манай ажахын ... хабартаа тарилгай ... намартаа ургаса ... гэһээр «машина, ... шабарһаа сүм ... жада табидаг бо... рим нэбтэрүүлһэн ... газаа плуг, сея... комбайн, жатка ... кэ орхигдошонхо... лёо, Даалгагдаһан ... зортонь сэбэрл... һаа, ээлжээтэ са... болзортонь абаха ... ра хаһагдана. ... механизаторнуудые ... гоо.

Мүнөө бидэ ма... сүм заһабарилжа ... райнгаа тарилгые ... үнгэргэхэ аргатай...

Дэрээнэй совхоз...

БЭЛЭН БАЙХАДАА БАРИИШАТАЙ

Нёдондо манай совхозой механизаторнууд хэзээ хэзээнэйхиһээ баян ургаса ургуулаа. Энэ ургасаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр, түргэн болзорто хуряажа абахын тулада механизаторнууднай бүхы машина, техникэеэ эртээнһээ бэлдэһэн байха. Тиимэһээ ажахымнай трактористнууд, комбайнернууд байгша оной хабарай тарилгын бүхы хүдэлмэриие агротехническэ эгээл тааруу хаһа сагта үнгэргэхын тула газар элдүүрилхэ, тарилга хэхэ, минеральна үтэгжүүлгэ оруулха техникэеэ, тракторнуудаа сүм заһабарилхаар шиидэһэн байха юм.

Бүри намар байхада заһабарилгын звено, бригаданууд байгуулагдажа, хэхэ хүдэлмэринь тодорхойлогдоһон, тракторнуудые заһабарилха график зохёогдоһон гээшэ. Механизаторнуудай нэн түрүүлэн плуг, сеялкэ, борной, культиваторнуудаа, катогуудаа заһабарилжа захалаа бэлэй. Бии байһан арга боломжоо сүм хэрэглэһэнэй, оролдоһоной ашаар газар элдүүрилхэ, тарилга хэхэ техникэеэ болзортонь заһабарилаа.

Энэ жэлдэ олонхи тракторнуудаа Могойтын үйлэдбэриин нэгэдэлэй мастерскойнуудта заһабарилнабди. Манай механизаторнууд апрелиин эхин болотор бүхы тракторнуудаа түгэс бэлдэжэ дүүргэхэ аргатай.

П. БУДАЕВ,
Гааргын совхозой ахамад инженер.

УРИДШАЛАН ЗҮБШЭХЭДЭ

АРГА боломжоёо уридшалан тодорхойлоогүй аад, ама алдаһанай хэрэггүй гэжэ тон зүбөөр хэлсэдэг гээшэ. Бидэ республика дотороо үүсхэл гаргахаһаа урид хамтынгаа суглаан дээрэ бүхы дутагдалнуудаа, арга боломжоёо зүбшэн хэлсэһэнэй удаа тодорхой шиидхэбэринүүдые абаһан байнабди. Ажахынуудай трактор, комбайн болон ашаанай автомашинануудые түргэн болзорто һайн шанартайгаар заһабарилан бэлдэхын тула слесарь-заһабарилагшадай хүдэлмэриие ондоохоноор эмхидхэхэ гэлсэһэн юм. Тодорхойлбол, гол цехүүдэй хүдэлмэриие хоёр халаанда эмхидхэхэ гэлсэбэбди.

Заһабарилгын шанарые эрид һайжаруулхын тула социалис мүрысөөнэймнай гурим урдынхиһаа ондоохоноор зохёогдонхой. Заһабарилга хэдэг слесарь бүхэн тусгаар нэгэ узел, агрегат даажа абана. Жэшээлбэл, түлишын аппаратурые заһабарилдаг хүн двигательдэ хамааралсанагүй. Скоростиин коробко, сцеплени заһабарилдаг һаа, тэрэл ажалаа бүтээхэ зэргэтэй. Хэрбээ заһабарилгаһаа гаража ажахыда тушаагдаһан тракторай тэрэ дороо эбдэрбэл, хэнэй гэмээр муугаар заһабарилагдаһаниинь элирнэ ха юм. Эсэсэй энэл дүнгөөр мүрысөөндэ эрхимлэгшэд тодоруулагдаха байна. Иигээд ерэхэдээ мүнөө слесарь-заһабарилагшаднай гансахан хэмжээнэй түлөө бэшэ, мүн шанарай түлөө шангаар тэмсэнэ.

Манай заһабарилгын цехтэ үнинэй дүршэл ехэтэй механизаторнууд, слесарь, токарьнууд, электро-гагнууршад олон байха. Жэшээлбэл, токарь А. К. Большуновой, гагнууршан Ю. П. Туракинай гү, али С. Д. Саяновай хэһэн хүдэлмэриие шалгаһанай хэрэггүй, хододоо һайн шанартай байдаг.

Заһабарилагшаднай нэгэшье голодоһогүйгөөр ажалайнгаа бүтээсые эрид дээшэлүүлнэ. Нэгэдэлдэмнай хүн бүхэнэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулагдадаг. Жэшээлбэл, элдэб янзын конкурснууд үнгэргэгдэнэ.

Районой агропромышленна нэгэдэлэй гол һалаануудай нэгэн байһан дээрэһээ манай нэгэдэл колхоз, совхозуудта туһаламжа үзүүлхэдээ баталһан хэлсээгээ завтагүй дүүргэхын тула оролдохо зэргэтэй. Тобшолбол, бидэ булта эдеэ хоолой продуктнуудые улам ехээр үйлэдбэрилхэ хүсэл эрмэлзэлтэйгээр ажаллаха болонобди. Үнгэрһэн гурбан жэлэй туршада нэгэдэлэймнай предприятинууд хараалагдаһан түсэбүүдээ гол түлэб үлүүлжэ, горитойхон амжалта туйлаа. Энэ хугасаа соо 412 трактор, 176 автомашина, автомобилиин 394 двигатель заһабарилжа, 290,2 мянган тонно ашаа шэрэһэн байха юм. Тиихэдэ түс бүридөө хоёр квартиратай 16 гэр, тракторнуудта техническэ харууһа хэхэ станци шэнээр баригдажа ашаглагдаа. Саашадаашье ехэ барилга хэгдэхээр хараалагдана. Илангаяа нэгэдэлэйнгээ хүдэлмэришэдэй ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгые улам һайжаруулха талаар ехэ юумэ хэхэ байнабди.

А. ЗВЕРЬКОВ,
хүдөө ажахые үйлэдбэриин-техническэ талаар хангаха үйлэдбэриин нэгэдэлэй заһабарилгын мастерскойнуудые даагша.

ЭМХИ ГУРИМ Х...

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ хабарайнгаа тарилгын хүдэлмэриие тон богони болзорто үнгэргэхөөр шиидэһэн манай совхозой механизаторнууд эдэ үдэрнүүдтэ машина, техникэ заһабарилха хүдэлмэреэ улам эршэтэйгээр ябуулжа байнхай. Слесарь-заһабарилагшадай, токарь, гагнууршадай, түмэршэ дархашуулай һаадгүй хүдэлмэрилхын тула МТМ-дэ столово нээгдэнхэй. Тэдэнэр үдэртэ хоёр удаа халуун эдеэгээр хооллуулагдана. Мүн МТМ-гэй хашаагай үүдэндэ улаан булан түхеэрэгдэһэн. Энэл гэртэ механизаторнуудай һуралсалай класс эмхидхэгдэһэн байна.

Заһабарилагшаднай бригаданууд хоорондоо мүрысэн ажаллана. Мүрысөөндэ хабаадагшадай хүдэлмэриин дүнгүүд арбан хоног бүридэ согсологдожо, эрхимлэгшэдынь урмашуулагдажа байдаг. Жэшээлбэл, техническэ хангалгын пунктда ажалладаг үнинэй механизатор. КПСС-эй гэшүүн Дамбо Ринчинович Турлаков, слесарь-заһабарилагша

Содном Ба... гэгшэд ... бэшэ эрхи... хэдэ хүдө... техникэ за... Бадмаевич ... механизатор... Намсарай ... ев, Ринчин... туев болон ... соогоо маг...

Мүрысөөн... доо, хэһэн... та онсо а... бди. Хүн б... тон нарин... нэгэдэг.

Мүнөө ... шад ажалаа... хэ хүдэлөө... сонхой. За... час, минута... тэйгөөр ... тэмсэл ур...

Д... А...

ЗУРАГ... затор Д. Т... заһабарил...
А. Ш...

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түлөөлэгшэд (зүүн гарһаа) Б. Бухаев, С. Гармаев, Б. Цыбиков, Б. Эрдынеев, Б. Ламадиев, Р. Кушеев, Ж. Очиров, А. Дамбаев гэгшэд. Дүршэлтэй токарь Любовь Воронина.
А. ШОЙЖОЛОВОЙ фото.

БОЛЗОРТОНЬ Б...

Мүнөө манай урда ехэхэн зорилго... Энээн тухай һаяхан үнгэрһэн областной ... ренцидэ мэдээсэһэн байхаб. Тобшолбол, ... нууд ороoһото болон тэжээлэй ургам... хын ургаса эрид дээшэлүүлхэ зэргэтэй... дэ тогтууритай баян ургаса хуряадаг бо... лой гол шухала зүйлнүүдые — һү, мяха ... болохомнай мэдээжэ. Тиимэһээ газараа ... лаха, үрэжэлыень улам һайжаруулжа, ба... гай байгаалиин эрхэ байдалда таарангы... нуудые ехээр тариха гээшэ шухала. Эд... шина, техникэгүйгөөр, оньһото түхеэрэ... лүүлэгдэхэгүй. Бидэ ойрын жэлнүүдтэ бии... һан зорилгоёо бодото дээрэнь хүсэлд... нөөнһөө горитойхон бэлэдхэл хэхэ зэрг... лэн даалгагдаһан машина, техникэеэ ... сэ ехэтэйгээр ашаглаха болонобди.

Мүнөө манай ажахыда, мүн бригадын ... рилгын машина, техникэ заһабарилха х... даа. Бидэ газар элдүүрилхэ, тарилга хэ... бэлэн болгообди. Һаядаа һүүлшын трак... гаһаа гараха юм.

Манай тракторно-таряан ажалай бр... нууд даалгагдаһан тракторнуудаа өөһэдө... дэдэг гуримтай. Илангаяа ажалаа хамты... эмхидхээд байһан мүнөө үедэ трактор ... дүүрилхэ, тарилга хэхэ техникэмнай ... бэлэдгэдэнэ. Хабартаа тарилгаяа агроте... рамжатай һайн саг болзорто түргэнөө... мүнөө ехэхэн бэлэдхэл хэгдэнэ гээшэ. ... маар эмхидхэһэн манай бригада түрүүшы... жэ абанхай. Саашадаа бидэ хамтын подр... төө тааруугаар нарижуулан һайжаруу... Жэшээлбэл, механизаторнуудай ажал... хидхэл гуримшуулагдахаар хараалагдана.

Тракторно-таряан ажалай бригадану... кынгээ саг соогоо заһабарилагдажа ... поли дээрэ минеральна үтэгжүүлгэ ору... хэ хүдэлмэриеэ заабол үрдижэ хэһэн б... гаса хуряахын хажуугаар поли дээрэхи ... луулжа абаад, намарай паар ехээр хаха... машина, техникэеэ саг болзортонь түгэ... со шухалада тоологдоно.

Манай бригада севооборотуудые н... Хүнтэймнай таряалангай хүрьһэнэй һал... даһан дээрэһээ түрүү арга хэрэглэнгүй ... хаар бэшэ болонхой. Бидэнэр хүрьһэ ... техникээр газараа элдүүрилнэбди. Иимэ ... али зональна гурим үргэнөөр хэрэглэһ... амжалта туйлагдаа. Жэшээлбэл, үнгэрһэ... шада гектар бүриһөө дунда зэргээр ... сэ, 10 центнер обёос, 12 центнер хар... гэршүүхэ хуряагдаһан байна. Байгша ... най, тэжээлэй ургамалнуудай тогтуурита... жа абахын тула бүхы юумэеэ эртээнһ... бригада үрэһэ хүрэнгэеэ илган сэбэрл... нарта хүргөөд хаанхай.

Манай бригадын коллектив ажахын... тай мүрысэдэг. Ажалаймнай тэмсэлэй ... тал бүхэндэ согсологдоно. Машина, ... үедэ нүхэр ёһоной шалгалтанууд үнгэргэ... рүүлэгдэһэн дутагдалнууд дары усадха... сэгдэнэ. Мүн али нэгэ бригадын, звено... шэл, онол арга наринаар шудалагдадаг ... манай хуряалгынгаа машина, техникые ... лэһэн онол аргыемнай мүрысөөтэ бри... өөһэдтөө нэбтэрүүлээ һэн.

Һахалиин со...
тараан ажалай б...

НЭГЭ ҺАНАЛТАЙГААР...

Районой түб — Хурамхаанһаа гараһан автобусой буудалда дүтэхэнэ үндэр томо аранга дээрэ улаан түгхануудай һэбшээ һалхинда намилзан байхань холоһоо харагдана. Энэмнай хүдөө ажахые үйлэдбэриин-техническэ талаар хангаха Могойтын нэгэдэлэй мастерскойнууд гээшэ.

Анханда МТС-эй түб байһан хадань юм гү, эндэ трактор машинын хүхинөөе, тоһо, түлишын гашуубтар үнэрэй анхилхые заабол хүлеэһэн хэбэртэй байдагби. Энэ удаа баһал тиимэ байгаа. Нэгэдэлэй мастерскойнууд — шулуугаар баригдаһан ута байранууд сайран тэбхынэ. Эдэнэй нэгэнэй үүдэ татахатай сасуу элдэб зүйлэй станогуудай жэнгинээн эшхэрхэнь элеэр дуулдаба.

Үргэн ута цех соогуур ябахадамнай наһажаал нэгэ эхэнэр хуушаранги станок дээрэ ямаршьеб деталь тошниилдожо, тухагүй ажаллажа байба. Энэмнай үнинэй токарьнуудай нэгэн Любовь Михайловна Воронина байба. Тэрэ хүдөө ажахын машинануудай, тракторнуудай элдэб детальнуудые тошниилдон бүтээжэ, заһабарилагшадай эрилтыень гүйсэд хангахаар оролдодог хүн.

— Хэхэ ажал олдоод лэ байдаг. Республика дотороо үүсхэл гаргаһан хадаа заһабарилагшаднай бүхы деталяар хүсэд хангагдаһан байһай даа гэжэ һанагшаб. СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын үдэрые эрхим амжалтаар угтахын түлөө бүхы хүсэ шадалаа гарган ажалланабди,— гэжэ Любовь Михайловна хөөрэнэ.

Удаадахи цехтэ ороходо, задалагдаһан тракторнууд жэрысэ табяатай, хажуугаарнь тоһонһоо ялайшаһан хубсаһатай механизаторнууд тухагүй хүдэлнэ. Эндэ дүтэлхэдэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бүлэг механизаторнууд асарһан тракторнуудаа эндэхи слесарь заһабарилагшадтай хамта бэлэн болгожо байгаа бэлэй.

— Капитальна заһабарилга хэгдэхээр тракторнуудай диилэнхидээ эндэ асаргданхай. Эндэ запасной частьнууд яһала бии. Заһабарилгымнай хүдэлмэри урагшатай. Колхозһоо ерэһэн трактористнууд эндэ байраар байгаад, даалгагдаһан трактораа сүм заһабарилжа дүүргэһээр гэртээ бусадаг. Бидэ капитальна заһабарилгада табигдаһан тракторнуудаа бүхыдэнь бэлдэжэ үрдихэбди,— гэжэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түлөөлэгшэдэй бригадир Сергей Пиртанович Гармаев хэлээ һэн.

Эндэһээ хуушаржа элэһэн детальнуудые шэнэлдэг цехтэ ороходо бүришье гайхамаар гэхэ гү, али хэрэглэмжэһээ гараһан гэжэ тоолохоор детальнуудые түргэн саг соо урданайнь түхэлдэ оруулаад, шэнэ детальһаа өөрэгүй юумэнүүдые ябталжал байха юм.

Олон янзын станогуудай эшхэрээн доро ажаллагшад бүдүүн, наринашье валнуудые тошниилдожо, нягта наринаар мүлинэ. Эндэ уран нарин гар, тоти мэргэн хараса хэрэгтэй. Ямар нэгэ деталиин хэм хэмжүүрые алдабал, миллиметрээр алдабал, голодоһон гараха ушартай.

— Уралан нарижуулагшадай, ухаалан зохёогшодой үнэтэ дурадхалнуудай олошорхо бүри бидэнэй шэнэлхэ детальнууд урдынхиһаа нилээд олошороо. Шухала детальнуудые шэнэлхэдээ, бидэ гүрэнэй мүнгэ зөөриие горитойхоноор алмажа байһанаа һайн ойлгонобди. Хүдэлмэриин шанарые эрид һайжаруулжа, ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ гээшэ манай гол зорилго мүн, — гэжэ слесарь Анатолий Кузьмич Большунов хөөрөнэ: — КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. В. Андроповой үгын текст соо үгтэһэн заабари, захяануудтай, эндэ хэгдэһэн тобшололнуудтай гүнзэгыгөөр танилсаад байхадаа, энэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ ажалайнгаа эршые шангадхажа, ажалай бүтээсые түсэбһөө гадуур 1 процентээр дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үнэ сэнгые 0,5 процентээр нэмэжэ хямдаруулха, ажалай эмхидхэл ба журам улам нарижуулха талаар манай коллективтэ горитой ажал ябуулагдана.

Хүдөө ажахые үйлэдбэриин техническэ талаар хангаха Могойтын үйлэдбэриин нэгэдэлэй мастерскойнуудта ороходо заһабарилагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд абаһан уялгаяа заабол бэелүүлхэ хүсэл эрмэлзэлтэйгээр ажаллажа байгаа бэлэй.

Вл. ЖИГЖИТОВ.

СПОРТ — ОЛОНОЙ АНХАРХА ХЭРЭГ

С. Р. Эрдынеев (Хилгана), багшанар А. В. Ушаков ба В. Д. Кожевин (Баргажанай Адаг) залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна.

Физкультура ба спортые хүгжөөхэ хүдэлмэрые бии байлган дутагдалнууд элидхэлнэ тоотон. Жэшээлхэдэ, район дотор бии байһан 30 хүрэтэр наһатай 11 мянга залуу хүнүүдэй 60 процентнь физкультура ба спортдо хабаадуулагдана гэжэ тэмдэглэнэ.

Һургаалһаа хүмүүжүүлхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулагдадаггүй дээрэһээ район дотор спортивна 13 зал, баскетболоор ба волейболоор наадаха 31 талмай, футболоор ба хоккейгоор наадаха 15 поли, буудалгын 2 тир баригданхай.

Саашадаа энэ шухала хэрэгтэ анхарал бүри ехээр хандуулагдаха юм. Мүнөө Баргажанда стадион баригдана. Баянголдо барилдаашадай һайн зал тухеэргэдэ, Баргажанай Адагта буудалгын тир, спортгородок ба гимнастическа зал ашаглалгада оруулагдаха.

— Спортивна хүдэлмэри һайнаар эмхидхэгдэг байбал, залуушуулые мүнөө сагта худөөдэ үлөөхэнь хүшэр болоо,— гэжэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ В. Е. Гармаев ажаглалта хэбэ. — Тиимэһээ колхозой правлени ба партком залуушуулай эрилтэнүүдые дүүргэдэг. Һаяхан бишыхан бассейнтэй спортивна зал ашаглалгада оруулаабди. Худөө ажахын мэргэжэлтэд спортивна мүрысөөнүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Хүршэ колхозой спортсменүүдтэй нүхэр ёһоной уулзалгануудые үнгэргэдэгбди.

Залуушуулые сэрэгэй албанда бэлдэхэ хэрэг һайжаруулха, дайнай ба ажалай ветерануудай соведэй хүдэлмэри эдэбхижүүлхэ, һургуулинуудай спортивна баазануудые бэхижүүлхэ, ДОСААФ-ай райкомой ажал һэргээхэ асуудалнууд дээрэ райисполкомой Н. Е. Рудой тоотоо.

— Худөө нютагуудта спортивна хүдэлмэриин муу байдаг ушар гансал хүтэлбэрилэгшэдэй энэ хэрэг тоодоггүй шалтагаанаар тайлбарилагдаха, — гэжэ ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь Б. С. Бубеев хэлэбэ. —Энээн дээрэһээ спортивна хубсаһан абтанагүй, наадаха элдэб талмайнууд бэлдэгдэнэгүй, залуушуулай мүрысөөнүүдтэ ябаха болоходо транспорт үгтэнэгүй.

Үхибүүдые хүмүүжүүлхэ талаар һургуулинууд ямар хүдэлмэри ябуулнаб, коллективүүд дотор ямар бэрхэшээлнүүд дайралданаб, районой зургаануудһаа ямар туһаламжа хүлеэгдэнэб — энэ тухай Баргажанай-Адагай дунда һургуулиин физкультурын багша О. К. Дмитрик, Уланай дунда һургуулиин директор Н. М. Дмитриев гэгшэд мэдээсэбэ.

— Залуушуулай мүрысөө болоходо нэгэшье һаад хэдэггүйбди. Бидэнэр һаяхан сананууд худалдажа абаабди, хоккей наадаха талмай бэлдэбэбди. Харин спортивна формонуудые абаха болоходо магазинуудта байдаггүй. Эндэ наймаалагшад манай эрилтэ дүүргэхэ ёһотой,— гэжэ Шитханай совхозой директор М. М. Бакиров шүүмжэлбэ.

Сессиин баталан абаһан шиидхэбэринүүд район дотор физкультура ба спортые саашадань һайжаруулха талаар олон хэмжээ ябуулгануудые хараалаа.

Н. ГАЛДАНОВ,
манай штатнабэшэ корр.

СИБИРИИН ТЕАТРАЙ ҺАЙНДЭР

ФЕСТИВАЛЬҺАА ТЭМДЭГЛЭЛНҮҮД

МАНАЙ ОРОНОЙ театрнуудай репертуарта мүнөө үе сагта зорюулагдаһан зүжэгүүд олон гээшэ. Гэбэшье дурсагдагша шухала темэдэ бэшэгдэһэн зүжэгүүд ажабайдалай үргэн дэлисые гүнзэгыгөөр, үнэншэмэ тодоор, мүн уран һайханай удхын дээдэ хэмжээндэ хуу баран харуулжа шадана гэхын аргагүй. Тиимэһээ РСФСР-эй Соёлой министерство болон зохёохы ажалтай холбоонууд драматургнуудай, режиссернуудай, мүн зүжэгүүдые бүрилдүүлэн табидаг коллективүүдэй ажалые тон лэ нягта харилсаатайгаар ябуулжа, гол түлэб театрнуудай хүмүүжүүлхы ехэ үүргые дээшэлүүлхын тула хүдэлмэриин ашатай онол аргануудые элирүүлжэ, элсүүлжэ байдаг. Энэ зорилготойгоор үнгэрһэн жэлдэ «Мүнөө үсын хүдэлмэришэн хүнэй образ драматургида ба театрта» гэһэн Бүхэроссиин театральна фестиваль Свердловск хотодо үнгэргэгдөө бэлэй. Тиихэдээ Россиин драматургнуудай, режиссернуудай болон артистнуудай гол анхарал дурсагдагша темэдэ онсолон хандуулагдаһан байгаа.

Мүнөө РСФСР дотор «Сибирь болон Алас Дурна зүгые баатарлигаар ашаглалга» гэһэн уряа доро, мүн лэ театральна фестиваль эмхидхэгдэжэ түгэсэбэ. Уран һайханайнгаа хэмжээгээр илгарма, марксистско-ленинскэ үзэл бодолой бүрилдэлгэдэ ашатуһатай, удха шанарайнгаа талаар гүнзэгы, бэлигтэй шэнэ зохёолнуудые тодоруулха байгуулха зорилготойгоор энэ фестиваль үнгэргэгдэбэ. Тэрээндэ хабаадалсаһан театрнуудай коллективүүд Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй нэлэнхы ехэ хизаар дайдануудые ашаглалгада шалгарһан түүхын шатануудые, хүнэй образуудые зүжэгүүдэй үйлэнүүдээр дэлбэлэн харуулһан, мүнөө үеын барилгашад тухай маттан дуулаһан байна.

Январиин 22-һоо 26 болотор Эрхүү, Братск, Хабаровск болон Комсомольск-на-Амуре хотонуудта фестивалиин түгэсхэлэй шатын конкурсно харалгануд үнгэргэгдөө.

...Эрхүү хотын үйлсэ, талмайнуудаар январиин һүүлшын үдэрнүүдтэ фестивалиин хаалгада табигдаһан зүжэгүүдэй гоё һайхан афишанууд олон зоной анхарал ехээр татаа. Эрхүүгэй хүгжэмтэ комедиин, Н. П. Охлопковой нэрэмжэтэ областной драмын, областиин куклын болон эдир харагшадай театрнуудай байшангууд соо Ураалһаа Улаан-Үдэ хүрэтэр оршоһон область, хизаар, республикын театрай коллективүүд ерэжэ, уран бэлигээ үзэлсэбэд. Энэ харалгада РСФСР-эй Соёлой министерствын болон Бүхэроссиин театральна бүлгэмэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд Москва, Ленинград хотонуудай театр шүүмжэлэгшэд, Ленинградай театр, хүгжэм болон кинологой, В. И. Суриковай нэрэмжэтэ уран зурагай институдуудай научна, тэрэшэлэн «Советская культура» газетын, «Театральная жизнь» журналай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд болон театрнуудай режиссернууд олоороо хабаадалсажа, эндэ үнгэргэгдэһэн бүхы хэмжээ ябуулгануудта эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Н. П. Охлопковой нэрэмжэтэ драмын театрта С. Залыгинай «Хужарта хүнды» («Соленая падь») гэжэ зүжэгөөр Томск хотын областной драматическа театр фестивалиие баяр ёһололой оршон байдалда нээгээ. Зүжэгэй эхилхын урда тээ фестивалиин областной эмхидхэлэй комитедэй түрүүлэгшэ, Эрхүүгэй облгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо Л. Г. Пынько, Бүхэроссиин эмхидхэлэй комитедэй түлөөлэгшэ РСФСР-эй Соёлой министерствын театрнуудай захиргаанай начальнигай орлогшо И. Л. Хамаза. Эрхүү хотын олониитын түлөөлэгшэдэй зүгһөө СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ радиоприёмнигуудай заводой бригадир Владимир Афонин гэгшэд фестивальда хабаадагшадые. тэрэнэй айлшадые халуунаар амаршалаа. Тиихэдэ Томск хотын драматическа театрай ахамад режиссер. РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Ф. Г. Григорьян театрайнгаа коллективтэй харагшадые танилсуулһан байна. Сибирьтэ болоһон гражданай дайнай темэдэ зорюулагдаһан уран зохёолшо Сергей Залыгинай романай удхаар дээрэ дурсагдагша зүжэгые найруулан табиһан Ф. Г. Григорьян. гол ролине гүйсэдхэһэн РСФСР-эй габьяата артист В. Варенцов гэгшэд Россиин гүрэнэй шанда хүртэһэн байгаа.

Залуу режиссёр Феликс Григорьян зохёол соо үргэнөөр харуулагдаһан гражданай дайнай үсын Сибириин улад зоной ажабайдалай юрэнхы зурагланнуудые алгасуулан, гол түлэб партизанска штабай начальник Брусенков главком Мещеряков хоёрой зүрилдөөн дээрэ зүжэгэй темые үнэншэмэ тодоор гаргажа шадаһан байна.

Байгша ондо 125-дахи сезоноо нээһэн Томскын драмтеатрай коллектив һүүлэй жэлнүүдтэ Москва, Ленинград, Саратов, Омск, Харьков, Запорожье болон оронойбусад томо хотонуудаар гастрольдо ябаһан, В. И. Ленинэй түрэһөөр 110 жэлэй ойдо зорюулагдаһан зүжэгүүдэй Бүхэсоюзна фестивалиин дипломдо хүртэһэн байна.

Мүн лэ тэрэ үдэшэ Эрхүүгэй хүгжэмтэ комедиин театрта нютагай композитор, РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша А. С. Кулешовой «Шара ороолон» («Желтый дьявол») гэжэ опереттэ, эдир харагшадай театрта Братск хотын драматург Г. П. Михасенкын «Тэнга ольтирог» гэжэ зүжэг харуулагдаа.

Свердловск хотын Ажалай Улаан Тугай ордено хүгжэмтэ комедиин «Уралмаш» заводой сасуутан байна., Тэрэ үнгэрһэн жэлдэ 50 жэлэйнгээ ойе тэмдэглээ. Илангаяа Эсэгэ оронoo хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ Москва, Ленинград, Киев хотонуудһаа зохёохы ажалтай уран бэлигтэнэй олоороо ерэһэн үедэ, Ураалай дурсагдагша коллектив «совет опереттын лаборатори» гэжэ нэрлэгдэһэн, энэ үндэр нэрэ зэргэеэ мүнөөшье болотор дээрэ үргэн ябана. Һүүлэй 20 жэлэй туршада дурсагдагша театрай сценэ дээрэ үе сагаа үнэншэмэ һайнаар харуулһан 80 гаран хүгжэмтэ зүжэгүүд табигдаа. Тэдэнэйнь тэн хахадынь орон дотороо эндэл анха түрүүн табигдаһан байна. Театрай ахамад режиссёр В. А. Курочкин манай ажабайдалай гол ёһонуудта анхаралаа ехээр хандуулна, коллективэйнгээ бэлиг шадабарие элсүүлнэ гэжэ харалгын үедэ тэмдэглэгдээ, Свердловскын ордено театрайхид В. Гроховский, Н. Мирошниченко, Г. Фере гэгшэдэй «Сибириин домог» («Сибирская легенда») гэжэ хүгжэмтэ зүжэг эрхүүгэйхидтэ харуулба. Мүнөө үедэ Сибирьтэ алта бэдэрдэг геологуудай ажабайдал, ажал хүдэлмэри тухай энэ зүжэг удхална.

Совет засагай үедэ ажаллаһаар 60 жэлэйнгээ ойе хоёр жэлэй саана тэмдэглэһэн Алтайн хизаарай драмын театрта Россиин Федерациин арадай гурбан, габьяата юһэн артистнууд бии юм байна. Партийна хүдэлмэрилэгшэдэй ажабайдалһаа, тэдэнэй гансашье үйлэдбэриин бэшэ, мүн ажаһуудалай гол ёһонууд тушаа асуудалнуудые шиидхэдэг тухай А. Мишаринай «Дүрбэн Францитай тэн адли» («Равняется четырем Франциям») гэжэ зүжэгтэ театрай мэдээжэ артистнууд Д. Н. Паротиков, З. С. Антонова, А. Н. Самохвалов, В. Н. Казарин, С. И. Першаков гэгшэдэй гүйсэдхэлгын шадабарие эрхүүгэйхид халуунаар угтаа. Тус зүжэгые СССР-эй Гүрэнэй шангай лаурсат А. А. Великанов гоёон шэмэглээ.

Манай хүршэ, Эрхүүгэй Н. П. Охлопковой нэрэмжэтэ драматическа театрай коллектив О. Перекалинай «Сүүдэлэлсэхэм!» («Требую суда!»), Ажалай Улаан Тугай орденто Омскын гүрэнэй драмын академическэ театр Р. Солнцевой («Үнэншөөд лэ ошохоб» («Поверю и пойду»), Оренбургын областной драмын театр В. Левашовой «Домог суута хүн» («Легендарная личность») болон бусад зүжэгүүдые харуулба.

Ажалай Улаан Тугай ордено Х. Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын академическэ театрай коллектив А. Арбузовай «Эрхүүгэй түүхэ» гэжэ зүжэгые үндэһэн хэлэн дээрээ табяһэн. Тиигээшье һаань, Эрхүүгэй эдир харагшадай театр хүн зоноор шэгэмэ дүүрэн байба. Ушарынь хадаа манай артистнуудай гүйсэдхэлгые харахаяа Усть-Ордын автономито округой ажалшадай түлөөлэгшэд, областиин Усолье-Сибирское, Шелехово хотонуудта үйлэдбэриин мэргэжэлэй һуралсал гаража байһан Монголой Арадай Республикын залуушуул, мүн Эрхүү хотын дээдэ һургуулинуудта һуража байдаг буряад, монгол студентнэр тон олоороо ерээ.

Фестивалиин конкурсно хаалгануудай забһарта актернуудай байшанда пресс-конференци үнгэргэгдөө. Тэрэниие КПСС-эй Эрхүүгэй обкомой хэблэлэй секторые даагша нүхэр Л. П. Калинская хүтэлбэрилөө.

Бүхэроссиин энэ фестивальда зуу гаран театр хабаадалсаба. Бүхыдөө РСФСР дотор 170 драмтеатр тоологдоно. «Сибирь болон Алас Дурна зүгые баатарлигаар ашаглалга» тухай 70 гаран зүжэг тус фестивальда шэлэгдэжэ харуулагдаа.

Харалгын үедэ һайшаагдажа шэлэгдэһэн зүжэгүүдшье бии. Жэшээлхэдэ, В. Левашовой «Домог суута хүн» гэжэ зүжэгые 16 театр, О. Перекалинай «Сүүдлэлсэхэм!» гэжэ зүжэгые — 15, Е. Чебалинай «Харгы», А. Мишаринай «Дүрбэн Францитай тэн адли» гэһэн зүжэгүүдые долоон театрнууд табиха бэлоһоноо мэдүүлээ.

Пресс-конференци дээрэ РСФСР-эй Соёлой министерствын театрнуудай захиргаанай начальнигай орлогшо И. Л. Хамаза, Бүхэроссиин театральна бүлгэмэй кабинедые даагша М. Л. Рогачевский, «Советская культура» газетын таһагые даагша В. А. Широкий гэгшэд журналистнуудай асуудалнуудта харюусаа.

Ажалай үдэрэй һүүлээр «Востоксибуголь» нэгэдэлэй, В. В. Куйбышевай нэрэмжэтэ, релейнэ болон хиринисын заводуудай хүдэлмэришэд. УВД-гэй хүдэлмэрилэгшэд театрнуудай түлөөлэгшэдтэй һонирхолтой уулзалгануудые эмхидхэһэн байна.

Эрхүү хотодо үнгэргэгдэһэн фестивалиин түгэсхэлдэ һонин удхатай зүжэгүүдые һайнаар гүйсэдхэһэн театрай коллективүүд, тэрэ тоодо Х. Намсараевай нэрэмжэтэ Гүрэнэй буряад драмын академическэ театр фестивалиин эмхидхэлэй комитедэй дипломоор шагнагдаа.

Б. ЖАНЧИПОВ,
манай корр.
Эрхүү—Улаан-Үдэ.

…ӨНДЭ …ЭГШЭД

…нистрнүүдэй Соведэй, профсоюзуудай областной соведэй дамжуулгын Улаан туг барюулжа, һуралсалай хэрэгсэлнүүдые худалдажа абахыень 3000 түхэриг мүнгэ үгэлсэхэ гэжэ тогтоогдобо.

Социалис мүрысөөндэ мүн лэ үндэр амжалта туйлаһан Хэжэнгын район хоёрдохи һуури эзэлжэ, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, профсоюзуудай областной соведэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдажа, һуралсалай хэрэгсэлнүүдые худалдажа абахын тула 2000 түхэригтэ хүртэхэ болобо.

Тиихэдэ Захааминай район гурбадахи һуури эзэлжэ, республикын Министрнүүдэй Соведэй, профсоюзуудай областной соведэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдан, һуралсалай хэрэгсэлнүүдые худалдажа абахаар 1000 түхэриг мүнгэндэ хүртэлсөө.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ юрэнхы эрдэмэй һургуулинуудые һайнаар бэлдэхын түлөө социалис мүрысөө эмхидхэхэ талаар Бэшүүрэй, Загарайн, Мухар-Шэбэрэй районуудай һайн хүдэлмэри тэмдэглэгдээ.

Тус мүрысөө эмхидхэхэ талаар горитой дутагдалнуудтай, алдуу эндүүнүүдтэй байһан арадай депутадуудай Улаан-Үдын, Хойто-Байгалай, Түнхэнэй, Баунтын районно Соведүүдэй гүйсэдкомуудай, мүн арадай гэгээрэлэй таһагуудайнь, профсоюзуудай комитедүүдэй анхаралые хандуулха гэжэ тогтоол соо хэлэгдэнэ.

1984—1985 онуудай һуралсалай шэнэ жэлдэ юрэнхы эрдэмэй һургуулинуудые эрхимээр бэлдэхын, залуушуулай бүгэдэ ниитын уялгата дунда һуралсалые нарижуулхын, хүдөөгэй һургуулиин хүдэлмэриин арга боломжые һайжаруулхын, мүн арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө социалис уялгануудые абахыень арадай гэгээрэлэй зургаануудта, гэгээрэлэй, дээдэ һургуулиин болон научна хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай комитедүүдтэ дурадхагдаба.

МАЛШАДАЙ ТУҺАЛАГШАД

Автолавкын жолоошон М. Г. Васильев наймаашан Л. Ф. Верхушина хоёр долоон хоногто нэгэ удаа районойнгоо холын гүүртэ, отарануудай малшадта, хонишодто ошожо байдаг заншалтай юм. Хурамхаанай районой Могжоон, Гамбалай нуга, Ворошилово, Ехэ-Нута гэжэ газарнуудта түбхинэһэн малшадта тэдэнэр заатагүй хүрэжэ, харин хойто үдэрынь эдэнэрэй автолавка Хүбүүдэй, Лэгдэнэй, Яханай, Албажаанай, Бахаһын гүүртэ, отарын малшадта шухала хэрэгтэй эд бараа асарһан лэ байдаг гээшэ.

— Малшадай захилнуудые шухала шалгалта доро абажа, наймаа эмхидхэхэдэ, бидэнэртэшье, захил хэһэн хүнүүдтэшье амар байдаг. Бидэнэр районойнгоо мал адуулагшадай гушаад байрада долоон хоног бүри хүрэжэ ерэдэг заншалтай болонхойбди,— гэжэ Людмила Федоровна хөөрэнэ.

Байгша ондо манай райондо хэзээ хэзээнэйхиһээ хүйтэн. Заримдаа 40—45 градус хүйтэн болоно. Иимэ үедэ хээрэ, газаа ажаллажа байһан эдэнэртэ шухала хэрэгтэй эд бараа, эдеэ хоолой зүйл саг соонь асаржа үгэхэ гээшэ шухала.

С. БУДАЕВА.

СРР. Дунай-Хара далай гэһэн каналай барилга дүүргэгдэжэ байна. Энэ хадаа социалис Румыниин залуушуулай эршэтэ барилга юм. 64,2 километр утатай энэ шэнэ уһан замаар 5 мянган тонно уһа түлхисэтэй суднанууд ябадаг болохо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Дунайн һалаа болохо Борча мүрэн дээгүүр татагдаһан хүүргэ дүүргэһээрнь пионернүүд барилгашадые амаршалжа байна.

Аджерпресс—ТАСС-ай фото.

…А РОБОДУУД ҮЙЛЭДБЭРИДЭ

…садшье предприятинуудта хэрэглэгдэхэ юм.

Мүнөө үедэ ГДР-тэ гагналгын бүхы хүдэлмэриин гурбанай нэгэ хубиинь элдэб автомадуудай туһаламжаар бэелүүлэгдэдэг. 1985 он болотор промышленностьда, барилгада ба бусад һалбаринуудта автомадай туһаламжаар гагнаха хүдэлмэриин хэмжээн 40 процентдэ хүрэхэ байна.

Промышленна робот болон манипуляторнуудые үйлэдбэрилхэ хэрэгтэ ГДР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй нэгэниинь болоно. Гансал «заншалта» һалбаринуудта — химическа, барилгын, металлургическа болон станок бүтээлгын комбинадуудта бэшэ, мүн хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудта иимэрхүү агрегадуудай үргэнөөр хэрэглэгдэхэ болоһониинь һайшаалтай.

ТАСС — АПН
ХИЛЫН СААНАҺАА

ООН-ой комиссиин сесси

ЖЕНЕВЭ. Хүнэй эрхэнүүдэй талаар ООН-ой комиссиин 40-дэхи сесси февралиин 6-да эндэхи Нацинуудай ордон соо нээгдэбэ. 43 гүрэнэй түлөөлэгшэд тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадана. Израилиин булимтаран эзэмдэһэн араб газар нютагуудта, мүн Сальвадорто, Гватемалада, Африкын урда хубида ажаһуудаг хүнүүдэй эрхэнүүдые хазагайруулгын асуудалнууд, арадуудай өөһэдөө өөһэдыгөө тодорхойлхо эрхэ, колониальна гү, али гадаадын дарлалта мүлжэлгэ доро байдаг арадууд тушаа тэрэниие хэрэглэлгэ, колониальна ба дулдыданги байдалтай оронуудтахи эрхэнүүд болон үндэһэн сүлөөнүүдые хазагайруулгын асуудал сессиин зүблэхэ зүйлдэ табигдана. Нацис, фашис ба шэнэ түхэлэй фашис суртал номнолтой тэмсэлдэ ООН-ой гаргадаг хүсэлэл оролдолгонуудые элсүүлхэ шухала гэжэ онсо анхарал хандуулагдана.

Социально-экономическа эрхэнүүдые бэелүүлхэ тухай асуудал зүблэхэ гол зүйлнүүдэй нэгэниинь болоно. Хүдэлмэригүйдэлгэһөө үндэһэлэн гараһан орёо шухала асуудалнуудтай дашарамдуулан, тэрэниие хаража үзэхэ гээшэ онсо шухала удха шанартай. Үхибүүнэй эрхэнүүдэй талаар уласхоорондын конвенциин проект дээрэ хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ шухала. Энэ асуудалые зүблэхэ зүйлдэ оруулхые Польшо дурадхаба. США-гай ба баруунай бусад хэдэ хэдэн оронуудай гэмээр энэ асуудал унжагайруулагдажа байна.

БАГШАНАРАЙ ҮДЭР ТЭМДЭГЛЭГДЭБЭ

УЛААН-БААТАР. Багшанарай үдэр Монгол орондо тэмдэглэгдэбэ. Багшанарай мэргэжэлэй һайндэртэ зорюулагдаһан баярай хэмжээ ябуулганууд хүдөө нютагуудта, хотонуудта үнгэргэгдэһэн байгаа.

1921 ондо революциин илалтаһаа урда тээ Монгол Ази түбидэхи эгээл гээгдэнги оронуудай нэгэниинь байгаа. Элитэ ехэ национальна поэт Д. Нацагдоржын хэлэһэнэй ёһоор, монголнууд «уруунь харуулагдаһан тогоон доро» юумэдэл ажаһуудаг байһан. Феодальна үе сагай үлгэдэл болохо үзэг бэшэггүйдэлгые усадхахын түлөө тэмсэл хадаа арадай засагай түбхын түрүүшын зорилгонуудай нэгэниинь байһан юм.

Мүнөө Монгол орон арадай гэгээрэлые хүгжөөхэ талаар туйлаһан амжалтануудаараа омогорхохо ёһоороол омогорходог. 950 гаран элдэб шатын һургуули орон дотор хүдэлнэ, бүгэдэ ниитын дунда һуралсалда орохо шухала хэрэгтэй бүхы үндэһэ һуури бии. Мүнөө республика дотор дүрбэдэхи хүн бүхэн һурана. Дунда, тусхай дунда ба техническэ мэргэжэлэй һургуулинууд олошоруулагдана.

Гэгээрэлэй материально-техническэ үндэһэ һууриие саашадань бэхижүүлгын, һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин нарижуулан һайжаруулгын асуудалнуудта МНРП, оронойправительство һуларшагүй анхаралаа хандуулна. Жэл бүри энэ талаар гүрэнэй бюджедэй 20 гаран процентнь һомологдодог юм гэжэ хэлэхэдэ шухала.

ЛИВАНДАХИ БАЙДАЛ

БЕЙРУТ. Ливанай дотоодын хэрэгүүдтэ США-гай сэрэгэй будүүлиг хамааралсалга орон доторхи байдалые эрид муудхааба. Табадахи үдэрөө удаа дараалан Бейрутда, тэрэнэй оршон тойрондо общинануудай хоорондохи үндэһэ һуури дээрэ зэбсэгтэ хёмороо зүришэлдөөнүүд боложо үргэлжэлһөөр.

Ливанай зүришэлдөөтэ талануудай хоорондохи хёмороонoй хурсадалга, американ зонхилолгоһоо уламжалан премьер-министр Ш. Ваззан болон тэрэнэй правительство тушаалһаа буугаа. Шэнэ правительствын бүридүүлэгдэтэр уялгануудаа гүйсэдхэжэ үргэлжэлүүлхэ гуйлтатайгаар оронoй президент А. Жмайель кабинедэй гэшүүдтэ хандаба. Национальна эблэрэлгын конференциин хүдэлмэри һэргээхэ шухала гэжэ тэрэ телевиденеэр үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ. Тэрэнэй түрүүшын шата нёдондо жэлэй һүүл багта Женевэдэ дүүрээ һэн. Оронoй бүхы политическэ хүсэнүүдэй, шажан мүргэлэй элдэб общинануудай түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар «национальна үгэеэ ойлголсолгын правительство» байгуулхын түлөө эндэ ехэ хөөрэлдөөн болоһон байгаа.

Сиритэй зүбшэлэлгын хөөрэлдөөнүүдээ үргэдхэхэ, ливан-сириин хоёр талын харилсаае, аха дүү ёһоной холбоое гүнзэгырүүлхэ шухала гэжэ А. Жмайель тэмдэглэбэ.

ПОЛИТИЧЕСКЭ ПЛАКАДАЙ КОНКУРС

Монголой Арадай Республикын 60 жэлэй ойдо зорюулжа, политическэ плакадай талаар совет-монгол конкурс боложо эхилбэ. Тэрэ хадаа 1984 оной февральһаа апрель хүрэтэр үргэлжэлхэ юм. СССР-эй болон МНР-эй гүрэнэй, ниитын хэдэн эмхинүүд энэ харалгые соносхоһон байна.

Ажабайдалаа шэнээр зохёолгодо, эб найрамдалай болон социализмын илан мандахын түлөө тэмсэлдэ аха дүү арадуудай эбдэршэгүй хани барисаае, бүхы талын харилсаа холбоое харуулһан плакатна искусствын зохёолнуудые бүтээлгэ конкурсын зорилго мүн болоно.

Мэргэжэлтэй уран зураашадһаа гадна, уран зурагай һургуулинуудай багшанар, студентнэр, уран ажалтанай эмхинүүд өөһэдынгөө бүтээлнүүдые конкурсдо эльгээхэ юм. Эрхим һайн зохёолнуудые тодорхойлхын тула хоёр оронoй түлөөлэгшэдһөө жюри бии болгогдоо.

Энэ конкурсдо эльгээгдэһэн хүдэлмэринүүд байгша оной апрелиин 30 болотор абтаха юм. Конкурсдо илагшадта зорюулжа, дипломууд, мүнгэн шангууд бии болгогдоо. Эрхим плакадуул Москвагай болон Улаан-Баатарай выставкэнүүд дээрэ, тэрэшэлэн совет болон монгол бусад хэдэн городуудта харуулагдаха байна.

ЛЮКСЕМБУРГЫН КОМПАРТИИН СЪЕЗД

ЭШ (ЛЮКСЕМБУРГ). Хүдэлмэришэдэй ёһо заншалнуудаар үнинэй мэдээжэ Люксембургын энэ промышленна түбтэ Люксембургын Коммунис партиин XXIV съезд һая нээгдэбэ.

Нютагай бүхы партийна организацинуудые түлөөлһэн 200 шахуу делегат тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадана. 11 оронһоо аха дүү партинуудай делегацинууд, тэрэ тоодо КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай уласхоорондын таһагые даагшын орлогшо А. С. Черняев түрүүтэй КПСС-эй делегаци Люксембургын коммунистнуудай хуралдаанда хабаадана.

Партиин түрүүлэгшэ Ренс Урбани КПЛ-гэй ЦК-гай тоосоото элидхэл хэбэ. Энэ документ дотор уласхоорондын мүнөөнэй байдалай, политическэ ба социально-экономическа байдалай шэнжэлэл хэгдэһэн, ойрын ба холжомой зорилгонууд хараалагдаһан байна.

Һүүлэй жэлнүүдтэ орон дотор олон юумэн хубилаа, гэжэ КПЛ-гэй түрүүлэгшэ тэмдэглэбэ. Дайнай аюултай бэлдэлгэнүүдые буруушаалгын хүдэлөөн үргэдэнэ. Эб найрамдал сахин хамгаалха гээшэ коммунистнуудай эгээл шухала асуудал болоно.

Социалис оронуудай, нэн түрүүн Советскэ Союзай эб найрамдалта гадаадын политикада Р. Урбани үндэр сэгнэлтэ үгэһэн байна. Социализм гээшэ амгалан тайбан байдал мүн гэжэ түүхын ябасаар батадхагдаа.

ФРАНС ПРЕСС АГЕНТСТВЫН МЭДЭЭСЭЛ

ПАРИЖ. Франс Пресс агентствын нютагай хэблэлэй материалнуудта үндэһэлэн Тегеранһаа дамжуулһанай ёһоор, 1983 оной май һарада хоригдоһон Иранай арадай парти гэдэг «нюуса эмхиин» 13 гэшүүдые саазалха тухай шиидхэбэриие Иранай дээдэ сүүд баталба.

Саазалха тухай шиидхэбэри абтааһэн гэжэ Исламска сэрэгэй трибуналай бюро Франс Прессэй корреспондентын асуудалда харюусахадаа баталһан байна.

САНТЬЯГАДАХИ ТЭМСЭЛ

БУЭНОС-АЙРЕС. Чилиһээ абтаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, Сантьягын түбэй үйлсэнүүд полицинхидай ба фашис засаг захиргаанда эсэргүү жагсаалда хабаадагшадай хоорондохи шанга тэмсэлэй газар болобо. Жагсаалшадые үлдэн намнахын тула полици нюдэ хородхоодог газ хэрэглэһэн, уһа сасаһан байгаа. Олон арбаад хүн баригдажа хаагдаа.

7 мянга шахуу хүнэй хабаадалгатай засаг захиргаанда эсэргүү тэмсэлшэдэй митингын һүүлээр жагсаал эхилбэ. Компартиин, соцпартиин ба нюуса байдалда байдаг зүүнэй үзэлтэй бусад партинуудай ородог арадай-демократическа хүдэлөөн тэрэниие эмхидхэбэ. Пиночедые унагаахын түлөө хамтаараа тэмсэхын тула хэлсээ батлахые тэрээндэ хабаадагшад дурадхаһан байна.

Дүлэтэ жэлнүүдэй баатарнууд

ҮШӨӨТЭЙН СЭРЭГШЭДЭЙ НЭГЭН ҺЭН

1941 оной июль һарада Зэдын районой Үшөөтэй нютагһаа 120-ёод хүн дайнда мордоһон түүхэтэй юм. Тэдэнэй дунда ябаһан Цырен-Базар Донгитовай тэрэ үедэ бэшэһэн мүрнүүдые мүнөө бидэнэр иигэжэ уншанабди:

Дулаахан зунай нэгэ үдэшын
Дура буляамаар эрьелдэн байхада,
Дунгинама арюухан агаарта таалуулан,
Дүхэриглэн һуугаа һэмди
Үшөөтэйнгөө эрьедэ.
Улаан-Үшөөтэйн табяад хүбүүд
Үглөөнэй юһэн сагта суглараад,
Харгы замда түхеэрэн,
Колхозойнгоо машинада һуунад.
Аба эжын үреэлээр, нүхэдни,
Амгалан байдалаа хамгаалаад,
Арьяатан дайсанаа даражархёод,
Артельдээ мэндэ бусаһайбди.

Улаан-Үдэдэ багшанарай училищи дүүргээд хүдэлжэ байһан залуу багша Цырен-Базар Чойдонович түрэл буряад хэлэндээ хэмгүй дуратай дээрэһээ шүлэгүүдые бэшэжэ туршадаг, ажабайдалай дневник хэдэг зантай һэн. Тиимэһээ өөрынь үгэнүүдээр тэрэ үеыень эндэ зорюута дурсабабди. Дүлэтэ жэлнүүдэй баатарнуудай дүлэтэмэ халуун үгэнь мүнөө сагай бидэндэ юунһээшье үнэтэйдэ һанагданал.

Ц-Б. Ч. Донгитов дайн дажарай бүхы аюулые хоёр нюдөөрөө хаража, улаан зүрхөөрөө мэдэржэ ябаһан юм. Тэрэ 1941—1943 онуудта тусхай радиодивизионой бүридэлдэ оруулагдаад, Эхэ оронойнгоо зүүн зүгтэ албанда байһан намтартай. Саашанхи албан иинь радиодивизиондо үргэлжэлжэ, телеграфистын үүргэ дүүргэжэ байгаа. Донгитовай алба хэжэ байһан дивизион Верховно командованиин ставкада сэхэ мэдэлтэй байһан.

Анха түрүүн Монголдо албаяа эхилэн һураһан радио-тагнуулайнь һуралсал дайнай дүүрэтэр шухалал байгаа һааб даа. «Зүүн-Хойто Германида дайгаа дүүргэжэ, даагаа һүүлдэбэшье, Чехословакида англо-американ радио-тагнуултай «туршаад абаха» болоһдоһон юм, — гэжэ Ц-Б. Донгитов хөөрөө һэн. — 1945 оной октябрь һарада Берлин шадар штабнай тараагдаһан байна».

— Дайнай эхинһээ эсэс хүрэтэрнь ябаһан хадаа һанаандатнай мартагдаагүй нэгэ ушар тухай хөөрэжэ үгыт, — гэжэ асуухадамнай, шарлашаһан хуудаһануудтай дэбтэрээ иража, эндэһээ уншагты даа гэбэ:

Японой дүрбэдэхи кавполк арилшоо.
Яршагта ехэ ажал гарашоо.
Калган шадар байрлаһан юм гээ,
Хайшаа талиишооб — ологты гээ.
Хэдэн сүүдхэ бэдэрнэбди,
Хүхэ огторгойе хээлэнэбди.
Хойто-Хитадые һүндэлнэбди
Хайлар, Харбин зоринобди.
Харанхы һүни гэнэдхээгээд,
Харата муухайгаар добтолхоор
Хилэдэмнай дүтэ буушоо гү!
Һэлмэ. жадаяа үзүүрлэнэ гү!
Дүрбэдэхи кавполк байраяа һэлгээд,
Дүтэ хилэдэмнай бууһан байба.
Хайларай сагаан талада байрлаад,
Харата хэрэгтээ бэлдэжэ байгаа.

Харата хэрэгээ хэхээ хороод байһан япон кавалериинхидые хэдэн хоногто бэдэржэ олоһон тухайгаа автор иигэжэ залган бэшэһэн байна.

Агуу ехэ илалтын һүүлээр нютагаа бусажа ерэһэн Цырен-Базар Чойдоновичто Сагаатын эхин шатын һургуули даалгагдаа бэлэй. Удаань тэрэ Гэгээтэдэ ном заагаа. 1953 онһоо мүнөө хүрэтэр таһалгаряагүй Үшөөтэйн дунда һургуулида багшална. Бүри эртүүр, багшанарай дуталдадаг байхада, тэрэ буряад хэлэ ба литература, географи, тоо бодолго гэхэ мэтэнүүдые заалсадаг һэн. Зүгөөр 1957 ондо ИУУ-гай курсе дүүргэһэнэй һүүлээр, һурагшадые гансал ажалда дуршуулхэ талаар, тодорхойлбол, 4—8 классуудай һурагшадта—техническэ ажал, 9—10 классайхидта машиноведени заана. Иимэ багшатай танилсаа һэн хойноо кабинедыень орожо хараха шухала байгаа. Түхеэрэлгэнь, юу хэлэхэб, һайнаар харагдаба. Хэшээлэй үнгэржэ байһан тула удаан болохо аргагүйдэбэбди. Тиигэбэшье Үшөөтэйн дунда һургуулиин һуралсалай таһагые даагшатай хөөрэлдэхэдэмнай, иигэжэ хэлээ:

— Цырен-Базар Чойдоновичой ашаар манай мастерской район дотороо эгээл һайнуудай нэгэн болонхой гээшэ. Багшамнай өөрөө мүн лэ эрхимүүдэй нэгэн. Һаяхан районоймнай һургуули бүхэнэй мастерскойе даагшанар манай мастерскойдо сугларжа, дүй дүршэлөө халан абалсаа һэн. Цырен-Базар Чойдоновичой хоёрёод багшанарай урда хэһэн нэмэл хэшээл «эрхим» гэжэ сэгнэгдэһэн байна. Тиихэдэ эрхим кабинедэй түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ энэ багшын даадаг кабинет түрүү һуури эзэлһэн алдартай.

Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг «Уран гартан» гэһэн кружогто үхибүүд ямар дуратайгаар ябадаг гээшэб. Эрдэм Лубсанов, Батор Бадмажапов, Витя Андреев, Баясхалан Самбуев, Пурбо Цыденов гэгшэдэймнай хүдэлмэринүүд олон выставкэдэ табигдаһан байха.

Үнэхөөрөөшье, Үшөөтэйн дунда һургуулиин ажалай багша Цырен-Базар Чойдонович Донгитов тухай нютаг нугадань, түрэл һургуулидань гансал һайн һайхан үгэнүүд дуулдаха байгаа һэн.

— Би өөрөө тэрэнэй шабинь гээшэб даа,— гээд тус һургуулиин ород хэлэн ба литературын багша Ц. Д. Цыбенова хөөрэжэ эхилбэ. —Далан онһоо хойшо хамта хүдэлдэг болонхойбди. Цырен-Базар Чойдоновичнай наһаараашье, ажалайнгаа дүршэлөөршье бидэнэйнгээ дунда эгээл хүндэтэй, аха заха хүн, ёһотойл һурган хүмүүжүүлэгшэ гээшэ. Үхибүүд тэрээндэ айхабтар дуратай, кабинет соонь урматайгаар суглардаг. Багша хүндэ һурагшадайнь дуран эгээл үнэтэй юумэн гэжэ һанаха бэйнаб, — гээ һэн.

Дайнай ветеран, коммунист Ц-Б. Ч. Донгитов һургуулидаа «Эрэлхэг зоригой хэшээл» үнгэргэхэдөө, дайн сэрэг ба тэрэнэй хойшолон, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу Ехэ дайн, дайшалхы нүхэд тухайгаа үргэжэ ябаа залуу үетэндэ һонирхолтойгоор, хүмүүжүүлхы ехэ нүгөөтэйгөөр хөөрэжэ үгэдэг заншалтай. Жэшээлхэдэ, дайшалхы нүхэдэйнь нэгэн болохо Бато Доржиевич Шойнжуровай (Баргажан нютагай) 1942 ондо Шэтын областиин Оловянная станциһаа бэшэһэн бэшэгые сэдьхэлээ хүдэлгэнгүй уншахын аргагүй һэн. Улаан-Үдэдэ хамта һуража ябаһан тухайгаа, Цэндэ Цырен-Базар хоёроо хажуудаа үргэлжэ үгылдэг тухайгаа тэрэ нүхэртөө мэдүүлхые оролдон бэшэнэ. Дайшалхы нүхэдэй бэшэгүүд сэрэгшэдэй тэрэ үеын байдалай ёһотой толинь байна бшуу. Тиимэһээ ургажа ябаа залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ хэлэшэгүй ехэ удха шанартай байһаниинь элитэ.

Дурсагдаһан һургуулиин пионерэй эмхиин түүхэ тухай хөөрэһэн альбом иража байтарнай, 30-аад онуудай пионернүүдэй дунда Цырен-Базар Чойдоновичой зураг, доронь абаһан шахаа тангаригынь лата үзэгүүдээр бэшээтэй байба. Теэд иимэ намтартай багшаараа Үшөөтэйн дунда һургуулиин багшанарай, һурагшадай коллектив урмашангүй яахаб даа. Үнгэрһэн жэлдэ тэрээндэ «РСФСР-эй арадай гэгээрэлэй отличнигай» нэрэ зэргэ олгогдоо һэн. Бүри урда тээнь Гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай грамота барюулагдаа юм.

Иимэ багшатай уулзажа танилсаһан аад, «Юрэнхы эрдэмэй ба мэргэжэлэй һургуулиие хубилган шэнэлэлгын гол шэглэлнүүд» тухай КПСС-эй ЦК-гай Проектээр һанамжануудаарнь һонирхонгүй гарахын аргагүй һэн.

— Бидэ багшанар, энэ проектын гарахые июниин Пленумһээ хойшо хүлеэнхэй гээшэ һэмди. Тиигэхэ зуураа, мүнөө үе сагай эрилтын ёһоор ямар хубилалтануудай болохо байһан тухай һалал яриладаг һэмди. Багсаалан хэлсэһэн юумэнүүдэймнай олониинь тудаад байна. Нэн түрүүн, юрэнхы дээрэнь хэлэхэдэ, хубилган шэнэлэлгэ тон саг соохоноо абтаһан һайн һайхан, гүнзэгы удхатай үйлэ хэрэг гээшэ. Сэхыень хэлэхэдэ, тэрэ проектые эхинһээнь эхилээд, эсэс хүрэтэрнь нэгэшье үгэ алдангүй уншаа гээшэб. Һурагшадые ажалай талаар хүмүүжэлдэг хүн хадаа IV хубииень илангаяа анхарааб. Ажалда дуратайгаар, шадабаритай байхаар, саашадаа мэргэжэлээ шэлэхэдэнь туһалхаар хүмүүжүүлхэ тухай түрүүншье хэлэгдэдэг байһан ааб даа. Энэ талаар комплексно программын зохёогдон табигдаха шухала байна. Үхибүүднай эгээл түрүүн түрэлхидэйнгөө хажууда гэрэй ажал хэжэ һураха ёһотой гээшэ. Энээн тухай ЦК-гай тогтоол доторшье хэлэгдэнэ. Эдэ үгэнүүд буряад арадай эртэ урданһаа хойшо «эрхые һуранхаар, бэрхые һура» гэһэнтэй адлирхуу хүмүүжүүлхэ удхатай.

Би, юрэдөө, «Ажалай талаар хүмүүжүүлгэ, һургалга, ерээдүйнь мэргэжэлые зүбөөр шэлүүлгэ» тухай хубиие илан-

Социалис оронуудаар

ҮБЭЛДӨӨШЬЕ ҮРЭ ЖЭМЭС, ОВОЩ ТАҺАЛДАНАГҮЙ

БУДАПЕШТ. Үбэлдөөшье венгер гэр бүлэнэрэй столнууд дээрэ зэдэгэнэ, үхэр нюдэн, салат ба элдэб овощ таһалданагүй, Республикын эдеэ хоолой промышленностьда үйлэдбэрилэгдэһэн үрэ жэмэс ба овощ түргэноор хүргэхэ мүнөөнэй арга технологиин ашаар тэдэнэй амта, шанар байһан зандаа үлөөгдэнэ.

Иимэ продуктнуудые үйлэдбэрилхын тула хэдэ хэдэн предприятинууд дээрэ шэнэгэн фреоноор хүдэлдэг үйлэдбэриин түхеэрэлгэнүүд тодхогдонхой. Тэндэ богони болзорто овощ ба үрэ жэмэс 190 градус хүрэтэр хүргөөгдэдэг юм. Тиихэдэнь тэдэнэй шанар муудадаггүй.

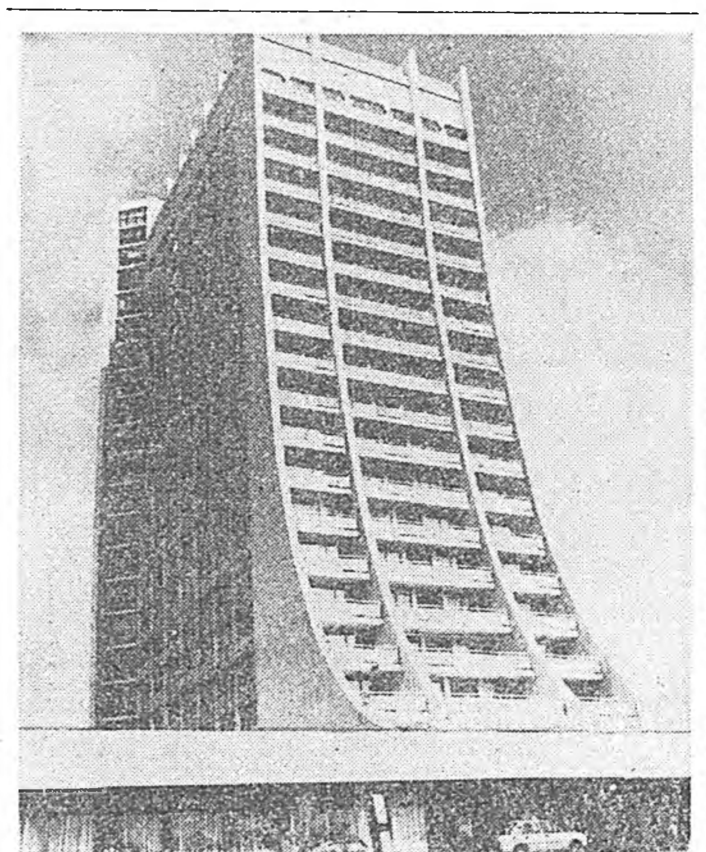
Һайн шанартай овощой ба үрэ жэмэсэй хүргэлгын предприятинуудта ородог байһаниинь ehaһал удха шанартай. Госхозууд болон кооперативуудтай үйлэдбэриин хамжаа бэелүүлдэг байһаниинь туһатай байна. Жэшээлбэл, Секешфехервар ба Бекешчаба хотонуудтахи заводууд хүдөө ажахын талаар партнернуудайнгаа поли дээрэһээ овощ хуряаха мүнөөнэй машинануудые өөһэдынгөө мүнгөөр худалдажа абаа һэн.

Мүнөө жэлдэ Венгриин хүргэлгын предприятинууд продукци үйлэдбэрилгые горитойгоор дээшэлүүлхэ, тэрэнэй ассортиментые үргэдхэхэ, шанарые һайжаруулха зэргэтэй болоно. Мүнөө үедэ тэдэнэр түргэноор хүргэгдэһэн 300-гаад янзын овощ. үрэ жэмэс үйлэдбэрилнэ. Жэл бүри үйлэдбэрилэгдэдэг 100 мянганһаа дээшэ тонно амтатай эдеэ хоолой зүйлнүүдэй хахад хубинь гадаадын оронуудта, тэрэ тоодо Советскэ Союзда эльгээгдэдэг байна.

ВЬЕТНАМАЙ КОФИ

ХАНОЙ. Вьетнамай газар дээрэ ургуулагдаһан кофиин хангалтама үнэрые, амтые һайхашаадаг хүнүүдэй тоо жэлһээ жэлдэ улам олошорно. Халуун ороной энэ үнэтэ ургамалаар орон доторхи ба гадаадын оронуудтахи хэрэглэмжые хангахые оролдожо, гүрэн түрэ кофиин плантациие үргэдхэхэ талаар ехэ хүсэлэл оролдолгонуудые гаргадаг, мүнгэ зөөри һомолдог юм. Нёдондо тэрэнэй талмай 22 мянга шахуу гектараар үргэдхэгдэһэн, үндэр баян ургаса үгэдэг шэнэ сортын үрэһэ хүрэнгөөр тарилга хэгдэһэн байгаа.

(ТАСС).

НРБ. Албендэхи «Добруджа» гэжэ туристическэ шэнэ комплекс. Энэ хоморой шухаг байшангые барилгада болгар болон поляк барилгашад хабаадалсаһан байна.
БТА—ТАСС-ай фото.

СПОРТ · Спорт · СПОРТ · Спорт · СПОРТ

АШАТАЙ ТУҺАТАЙ УУЛЗАЛГАНУУД

Олон уулзалга болобо. Заримдаа үдэртөө таба-зургаан уулзалга үнгэргэгдэдэг байгаа. Хүн зон хододоо олон байжа, элдэб янзын асуудал табиха. Боложо байһан хэмжээ ябуулгада хүнүүд тон ехээр анхаралаа табина гэжэ ойлгохоор һэн. Гэбэшье Хэжэнгын районой Загаһатын совхозой Хүлхисөөнэй һү һаалиин фермэдэ болоһон уулзалга зүрхэ сэдьхэлдэмнай илангаяа хадуугдаба. Юундэ? Ушарынь гэхэдэ, уулзалгада хабаадагшад энэ асуудалда гүнзэгы удхатай, тодорхой харюунуудые абаһан байгаа.

— Таанад тухай газетэнүүдтэ ехэ юумэ уншаһан, телевизионно дамжуулганүүдтэ хараһан байгаабди. Тиин мүнөө таанадтай уулзажа байһамнай зүрхэ сэдьхэл ханаана. Ходо, ходо ерэжэ байгыт,— гэжэ түрүү һаалишан Цындема Николаева Хэжэнгын хүдөөгэй ажалшадай үряалаар ерэһэн республикын түрүү бүлэг спортсменүүдтэй, тренернүүдтэй хахасаха дээрээ хэлэбэ. — Иимэ уулзалганүүдай үнэтэй сэнтэй, һонирхолтой байһаниинь хэндэшье мэдээжэ. Ашатай туһатай ехэ юумэ дуулажа ababaбди.

— Мүнөө таанадта харюусалгатай халуун хаһа хүрэжэ ерээд байна — малай үбэлжэлгэ түлэг дундаа,— гэжэ делегациие хүтэлбэрилэгшэ — «Урожай» бүлгэмэй областной соведэй түрүүлэгшэ, уласхоорондын классай спортын мастер Г. Цыренов мэдүүлбэ. —Физкультура ба спортые олоной дунда нэбтэрүүлхэ зорилготойгоор танайда ерэһэн байнабди.

Фермын улаан булан һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй, суглараагшад спортын элдэб зүйлөөр һонирхолтой асуудалнуудые һураба.

Айлшадай нэгэн — һур харбалгаар спортын мастер, республикын эрхим бэрхэ тренернүүдэй нэгэн Дашинима Эрдынеев жэл соо Индидэ хүдэлхэдөө, оронои национальна суглуулагдамал командые Азиин IX наадануудта бэлдэжэ, тэдэниие яһала һайнаар һурган һориһон байгаа. Тиихэдээ тэрэ хани барисаата оронои арад зоной ёһо заншалые, соёл болбосоролые һайнаар шудалһан байна. Эдэ бүгэдэн тухай хөөрэхэдөө, слайдуудые, фото-зурагуудые харуулба, индаһан дэрэ бэшэгдэһэн зүйлнүүдые суглараагшадай анхаралда табиба.

Боксоор спортын мастер Александр Кондаков, дүрэ буляалдаагын барилдаагаар уласхоорондын классай спортын мастернууд Гармажаб Цыренов, Мунко Цыдыпов гэгшэд уласхоорондын олохон мүрысөөнүүдтэ хабаадаһан намтартай. Хүндэ атлетикээр спортын мастер, бүхэсоюзна категориин судья Сергей Диханов Москвада болоһон һүүлшын дэлхэйн чемпионадта судья байһан юм. Тэдэнэр элдэб оронуудаар, городуудаар ябаһан, олон тоото мүрысөөнүүдтэ хабаадаһан намтартай. Тиимэһээ тэдэнэртэ хөөрэхэ юумэн, һанамжа дурсалганууд бии ааб даа.

Мал ажалай бусад гүүртэ, отарануудта спортсменүүдые хани халуунаар угтаһан байгаа. Хонишодто халуун хаһа саг оршожо байна — нарай түл абажа эхилэнхэй. Тиимэһээ тэдэнэр спортсменүүдтэй уулзаха туха сүлөөгүй юм ааб даа гэжэ зарим нэгэн һанаһаншье байха. Зүгөөр ахалагша хонишод Ц. Дамшаевагай, М. Шалуевай, Б. Гармаевай бригаданууда хонишод спортсменүүдтэй уулзажа, хөөрэлдэхэ хүсэлэнтэй байһанаа мэдүүлээ һэн. Сэхыень хэлэхэдэ, уулзалгануудай ута уняагай байгаагүйнь элитэ.

Делегациин гэшүүд механизаторнуудтай, таряашадтай уулзаһан, Хэжэнгын СПТУ-да, дунда һургуулинуудта хүрэһэн байгаа. Районой түбэй Соёлой байшан соо эмхидхэһэн уулзалгада 500 гаран хүн сугларба.

— Иимэ уулзалганууд ехэ ашатай туһатай байна. Юундэб гэхэдэ, тэдэ физкультура болон спортые олоной дунда нэбтэрүүлнэ, ойлгуулна, — гэжэ Загаһатын совхозой парткомой секретарь Л. Дамбаев хөөрэбэ.

Делегациин гэшүүд барилдаашадай, һур харбагшадай, боксернуудай һорилгонуудта хабаадажа, туһатай заабари зүбшэл үгэһэн байна.

«Урожай» бүлгэмэй областной соведэй хүүгэдэй спортын һургуули манай совхозой физкультурын коллективые шефтээ абахые шиидээ. Энэнь манай эдир спортсменүүдэй мэргэжэл шадабарии дээшэлүүлхэдэнь туһалха байха. «Урожай» бүлгэмэй областной соведэй хүтэлбэриин дурадхалаар өөһэдтөө соёлой-спортын комплекс барихамнай. Тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэ бии — сомсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ Ц. Бархалеев. Совхоздо ёёлой спортын хүдэлмэриие һайжаруулгын комплексно түсэб табигдажа байна.

КПСС-эй Хэжэнгын райкомой секретарь В. М. Алексеевагай һанамжые дурдалтай:

— Артистнууд, уран зохёолшод мананда ходо ерэжэ, ажалшадтай уулзадаг гээшэ. Иимэ уулзалганууд заншалта болонхой. Спортсменүүд ерэдэггүй байгаа. Тэдэнэй тон һонирхолтой, ашатай туһатай байһыень эндэ болоһон хөөрэлдөөнүүд элирхэйлэн гэршэлбэ. Республикын спорткомитедэй, спортын бүлгэмүүдэй хүтэлбэрилэгшэд энэ һайн үүсхэл эдэбхиие халуунаар дэмжэжэ, саашадаа заншалта болгохыень хүсэнэбди. Элитэ ехэ спортсменүүдэй ходо ерэжэ байхыень манай малшад, механизаторнууд хүлеэнэ.

Иимэ уулзалганууд али алиндаиьшье ашатай туһатай байхал. Хүдөөгэй ажалшадтай уулзалганууд спортсменүүдые шэнэ ехэ амжалтада уряалха, али бүхы мүрысөөнүүдтэ бүри харюусалгатайгаар бэлдэхыень баадхаха байна.

В. БАЗАРОВ.

Олимпиин үбэлэй наадануud эхилхэ дүтэлбэ. Олимпиин наадануудта бэлэдхэл гансал спортсменүүд болон тэдэнэй тренернүүдэй бэшэ, мүн СССР-эй спорткомитедэй спортивна хубсаһанай байшангай уран зураашад-модельернүүдэй һанаата болохо хэрэг гээшэ. Тэдэнэр Олимпиин парадна болон спортивна хубсаһа бэлдэхэ даабаритай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ мүрысөөнүүдтээ үмдэхэ хубсаһан харуулагдана.

ТАСС-ай фотохронико.

ХОЁРДОХИ ҺУУРИДА

Залуушуулай дунда дүрэ буляалдалгын барилдаагаар Алас-Дурна зүгэй зонын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Хабаровск хотодо болобо. Барилдаанай хибэсэй эзэдтэ гартажа, манай суглуулагдамал команда хоёрдохи һуури эзэлһэн байгаа. Яхадай спортсменүүд гурбадахи шанда хүртөө.

Мүрысөөнэй дүнгүүдээр манай республикын найман барилдаашад РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө Орджоникидзе хотодо үнгэргэгдэхэ түгэсхэлэй мүрысөөндэ гараба.

С. Замбалов В. Актинов хоёр шэгнүүлһэнэйнгээ һүүлээр лэ хибэс дээрэ гаража барилдаха ушартай болоо. Гэбэшье тэдэнэр ехэ хүсэл зоригтой байһанаа харуулжа, бүхы уулзалгануудтаа шүүгээд, түгэсхэлэй наадандa гараһан байха юм. Тэдэнэй үүсхэлые бусадынь дэмжэбэ. В. Балдуев, В. Шестаков һайн һорилго бэлэдхэлтэй, эрэлхэг зоригтой байһанаа харуулба. Эдиршүүлэй дундаһаа СССР-эй чемпион С. Магомедовтэй (Хабаровск) уулзахадаа, С. Гашинский гоё һайхан арга дүрэтэй байжа илаа.

«Динамо» бүлгэмэй залуу барилдаашан Александр Бардаханов харагшадта, мэргэжэлтэдтэ һайшаагдаба. Хүнгэн шэгнүүртэй энэ барилдаашан өөрын онсо арга дүрэтэй, уян нугархай, холборхой хүнгэн бэетэй байһан дээрэһээ илажа гараба гээд Хабаровскын физкультурын институдай декан, РСФСР-эй габьяата тренер З. Г. Зангиев хэлэбэ.

В. СЫДЕЕВ.

НААДАН ЭХИЛЭЭ

Локомотив-вагон заһабарилгын заводой спортын клуб соо шатараар облпрофсоведэй түрүү һуури командаараа эзэлхын түлөө мүрысөөн эхилбэ. Мүрысөөндэ профсоюзай обкомуудай бэлэдхэл һайнтай найман команда хабаадалсана. «Буревестник» бүлгэмэй, ЛВРЗ-гэй спортын клубай командануд шадамар бэрхэ шатаршадтай. Жэшээнь, «Буревестнигэй» командада спортын мастерта кандидадууд Баир Митыпов, Согто Намжилов, республикын чемпион Баир Буруев, нэгэдэхи разрядтай шатаршад Эдик Халудоров, Энгельсина Улымжиева гэгшэд наадана. Харин ЛВРЗ-гэй командын нэрэ солые Улаан-Үдэ хотын чемпион Игорь Брылев, Михаил Леонов, Павел Кликунов, Владимир Агафонов гэгшэд хамгаална.

Улаан-Үдын хүүхэдэй спортын 8-дахи һургуулиин эдир шатаршадай команда конкурсһоо гадуур наадана.

Түрүүшын үдэр ЛВРЗ-гэй спортын клубай шатаршад «Труд» бүлгэмэй командые 5:0 гэһэн тоотойгоор шүүһэн байна. Эндэ Игорь Брылев, Михаил Леонов, Владимир Агафонов, Павел Кликунов, Любовь Медведева гэгшэд һүбэлгэн бэрхээр наадажа, «Труд» бүлгэмэй шатаршадта нэгэшье очко үгэбэгүй.

Мүн «Буревестник» бүлгэмэй команда «Трудовые резервы» бүлгэмэй шатаршадые 4:1 тоотойгоор илажа гараа. Шатаршад Баир Брылев, Согто Намжилов, Эдик Халудоров, Баир Митыпов гэгшэд өөһэд өөһэдынгөө хюлгэ дээрэ шүүһэн, Энгельсина Улымжиева Светлана Жербаковада диилдэһэн байна. Энэ үдэр «Урожайн» шатаршад хүүгэдэй спортын һургуулиин командые 4:1, «Спартак» — «Забайкалец» командануудай уулзалга 2,5:2,5 тоотойгоор дүүрэһэн байба.

Хоёрдохи үдэрынь ЛВРЗ-гэй спортын клубай шатаршад «Буревестнигэй» командые 4:1, «Трудовые резервы» — хүүгэдэй спортын һургуулиин шатаршадые 3:2, «Забайкалец» — «Трудэй» командые 3,5:1,5 тоотойгоор шүүһэн байха юм.

Л. ГАРМАЕВА.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Арадай кандидадууд» — түрүү бэшэг. «Үшөө ехэ амжалтануудые түйлаха» — Мухар-Шэбэрэй районой ажалшадай социалис уялганууд. «Аша туһатай хөөрэлдөөн» — А. Климовэй репортаж. Республикын һонин.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Шэнииcын адха ороoһон» — Л. Левченкын статья. «Ерээдүйгөө мэдээд байхадаа» — Д. Батомункуевай статья. «Бүдүүрхүү зан гаргахадаа» — П. Ренчиновэй статья. Н. Ефимовэй фото-мэдээсэл.

Гурбадахи хуудаһанда. Залуу һунгагшада. «Агууехэ эрхэ» — И. Балуровай статья. Хилын саанаһаа. Социалис оронуудта.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Зүрхэ сэдьхэлээ үхибүүдтэ бэлэглэгшэд» — Г. Елисеевагай статья. Нютаг нютагай һонин. Спортын һонин. Мэдээсэлнүүд, соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.35 — Үглөөнэй гимнастика. 9.50 — «Донецк городой экскаваторна заводой ород дуунай хоорой концерт. 10.20— «Иду за тобой» — баримтата телефильм. 10.50 — «Дорогой мой человек»—уран һайханай фильм. 13.35 — һүүлэй һонин. 15.15 — һүүлэй һонин. 15.35 — «Директор һэн хадаа...» — баримтата фильм. 15.45 — «Манай саад». 16.15 —«Онтохондо айлшаар». «Три орешка для Золушки». 17.45 — «Шатарай һургуули». Мэргэжэл шадабариин хэшээл.

Улаан-Үдэ. 18.15 — **«Һунгалтые угтуулан». «Залуушуулда** найдагдана. 18.45 — «Байгал».

Москва. 19.00 — «Эрдэм наука ба ажабайдал».

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Байгал».

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр түби дэлхэйдэ». 20.00— **«Олимпиин үбэлэй XIV наадануудта.** 22.00 — «Время». 22.35—«Стартын урда тээ»— хүгжэмтэ дамжуулга. 23.45— «Мүнөөдэр түби дэлхэйдэ». 24.00—«Москва соогуур аяншалга». Ленинскэ проспект» — баримтата телефильм. 00.30 — **Олимпиин үбэлэй XIV наадануудай нээлгын баяр ёһолол.**

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Печорын Альпануудта» — баримтата телефильм. 9.35, 10.35—Хүгжэм. 7-дохи класс. «Хари оронуудай композиторнуудай зохёон байгуулхы ажалда арадай аялгануудай нүлөөлгэ». 10,05, 14.10—«Немец хэлэн». 1-дэхи жэлээ һурагшадта. 11.05 — «Физикэ ба техникэ». 11.35, 12.40—«А. П. Гайдар. «Һургуули». 6-дахи класс. 12.05 — «Астрономи. «Одото огторгой». 13.10 — «Түүхэ. 9-дэхи класс. В. И. Ленин — Октябриин вождь». 13.40 — «Географи» 7-дохи класс. «Ураалай байгаалиин комплекснууд». 14.40 — «Ажахы эрхилэлгын һургуули». Мораль на болон материальна талаар урмашуулга. 15.10 — «Р. Роллан. «Дурсалгануудһаа». 16.00 —«Гүрэнэй хэрэгүүд — арадай хэрэгүүд». «Депутат бүхы юумэнэй түлөө харюусалгатай». 16.30 — 18.05 — Забһарлалга.

Улаан-Үдэ. 18.05 — Соносхолнууд.

Москва. 18.15 — «...16 хүрэтэр, тэрээнһээшье аха...».

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Экономико гаргаша багатай байха ёһотой»—гэһэн циклһээ.

Москва 19.30— «Огонь для вас» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23. Редактор — 2-50-96, приемная — 2-54-54, зам редактора — 2-68-08 зам редактора 2-62-62 отв. секретарь — 2-50-52, секретариат 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-34-05, пропаганды — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, сельского хозяйства — 2-6-36, 2-63-36, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-61, 2-57- информации — 2-60-91, переводов — 2-54-93, писем и селькоров — 2-67-81., корректорская — 2-33-61. выпускающие — 2-35-95 отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типография государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ, ул. Н-03324. Заказ № 32.